

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hóra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hóra ..... 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
6-szötbea petit sor egyszer 20 fillér.
szálon következései 16 fillér.

Szűttér petit sor 46 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, szeptember 1.

Mai számunk főbb közleményei:

- Az aradi királylátogatás emléke.
- A közös pénzügyminiszter kalandja.
- A polgárság sérelme
- Paraszt-kaszinó a díszelnőke ellen.
- Bankdirektor és ex-képviselő párba.
- Ha a férj nagyon szeret.
- Eladták a Fehér Keresztet.
- Kolerás eset.
- Jenő főherceg Nagyváradon.
- Öngyilkos bankigazgató.
- Tarkaságok.

Késedelmi kamat az exlex-adó után.

Arad, augusztus 31.

A pénzügyminiszter — egy meg nem erősített hiradás szerint — rendeletet adott ki, amely szerint mindazok, akik az exlex ideje alatt adójukat meg nem fizették, az elmulasztott összeg és idő után késedelmi kamatot tartoznak fizetni. A pénzügyminiszter ugyanis úgy értelmezi az exlexet, hogy mivel a képviselőház nem tiltotta el az adófizetést, hát mindenkinek joga lett volna az adóját befizetni. Ez a rendelet, ha valóság, a kincstár érdekeiért erős sérelmet követ el a polgárokon.

Bizonyos, hogy az exlex, az egyéb károkon kívül, amelyeket a vállalkozások szünetelése, az elmaradt, vagy eltolódott állami munkálatok és a politikai élet bizonytalanságának más hatásai által okozott, a be nem fize-

tett adók kamatvesztésében is nagy ürt hasított az állam háztartásán. A koalíció bünkronikájának egyik leg-súlyosabb pontja ez. Talán népszerűségeis kovácsoltak a pillanatkényelméből, amelyet a polgárok az adófizetési kötelezettségtől való, ideig-óráig tartó megszabadulás révén élveztek. Hogy az elmaradt bevételek minő ér-zékeny hiányt okoztak, azzal ép oly kevésbé törődtek, mint a minő lelki-ismeretlenül költötték el az előző éve-ken gyűjtött pénztári készleteket, az állambáztartás tartalékát. A maguk jóllakottságában nem gondoltak se az ország jövőjével, se az adózókéval, nem bánták, hogy milyen keserves lesz azoknak később, a fölgülemlett adót egyszerre lefizetni, pótolni. Vagy talán érezték, hogy a mikor a „nem adózás“ aranykorának keserű utóíze bekövetkezik, addig ők túl lesznek azon az állapoton, amíg őket politi-kailag felelősségre lehet vonni?

De a koalíció vétkeiért a polgár-ságot büntetni nem lehet. Igaz, hogy mindenki, aki teljes józansággal nézte a helyzetet, adóját önként is befizette, tudván, hogy azt utóbb csak be kell fizetni. Ilyenek voltak sokan, s kon-statálható volt, hogy a most bezárult exlex idején sokkal nagyobb volt az önként befizetett adó összege, mint a multkori törvényenkívül való álla-pot idején. De nem csodálható, hogy Magyarországon az adózást az embe-rek tulnyomó része olyan kötelesség-

nek tekinti, a melynek csak akkor tesz eleget, ha a kényszert fenyegető jelekben érzi is. Ehhez szoktatták; s ha e nélkül elmaradt az adó lerová-sával, a hiba kisebb részben az övé; az igazi hibások azok, a kiknek léha eljárása, könnyelmű cselekvése ko-moly ok nélkül elvette ennek a kény-szer alkalmazásának lehetőségét.

Ugyis van egy tér, a melyen a politika hibáit az ártatlanok szen-vedik meg. A mikor az obstrukciók, vagy más okok folytán bekövetke-zett exlex miatt a katonákat to-vábbi szolgálatra bentartják, a pót-tartalékosokat állandó szolgálatra be-hívják. És ha ezt az ország bizton-sága érdekében nem lehet elkerülni, — ne tetőzzék ezt az igazságtalansá-got egy másikkal, a mely akkor sujt-aná a polgárságot, ha rosszul meg-választott politikusai és államférfiai közéleti cselekedetei miatt rájuk huz-nák a birságot, az adó késedelmi ka-mata miatt.

Meg az se lehet indoka az exlex-adó késedelmi kamatának, hogy az exlex földézésétől, az exlexben való adószünetelésétől elvegyék a kedvet. Mert ha a törvényben megadták a módot arra, hogy exlex lehessen, hogy törvényhozási felhatalmazás nélkül adót ne lehessen behajtani, — akkor a törvény alkotói bizonyára kellő bölcsességgel gondoltak arra, hogy eme lehetőségre szükség is talál lenni. Igaz, hogy a koalíció igazi

Látogatás.

Irta: Molnár Jenő.

(Kivülről halk kopogás. Gyuri, aki épen most nyult végig a pamlagon, megreppen, hangos szabad ot kiált és fölugrik. Még csak annyi ideje van, hogy egyet rántson a nyak-kendőjén.)

Annus (belép, nagyon barátságosan kö-szön): Rosszkor jöttem?

Gyuri (össze-vissza, hebegve): Annus!... Annuska!... Maga?... Nátam!... El-jött... Nem is írta...

Annus (körülnéz): É-dekes, milyen egy-szerű lakása van.

Gyuri (nég mindig elragadtatással): An-nuska... Édes menyasszonyom...

Annus (leül, mosolyog): Milyen hü-maga! Megint letagadó't egy évet az élet-korából.

Gyuri: Letagadtam?

Annus: No igen. Még mindig ott tart a vőlegénység-nél. — Eaneke pedig egy éve volt.

Gyuri: De én még ma is úgy tekin-tem...

Annus: Volt, nincs. (A kezével mu'atja.) Különbén tiszteli a férjemet.

Gyuri: A férje?... Hát tudja?...

Annus: Természetesen. Tegnap este azt mondtam neki, hogy Pestre utazom a szá-bómhoz, meg egyéb bevásárlások végett. És bejelentettem, hogy fölkeresem a rokonaimat.

Gyuri: Eagem is a rokonok közé számít?

Annus: Tudja, volt vőlegény — ez rossz-szul hangzik. Meg aztán arra is emlékezteti ez embert, hogy multja van; már pedig egy ma-gasfajta fiatal asszonynak csak jövője lehet. s elvégre én nem tehetek róla, ha a nyelvés-zek és a jogászok nem tudták hová skatu-lyázni a vőlegényeket.

Gyuri: Annus... maga egy kissé...

Annus: Cinkus, — ezt akarta mondani, ugye? (Nevet.) Nincs igazsá. Különbén magá-nak sok mindenben nincs igazsá.

Gyuri: Páldául?

Annus: Páldául: magának ebben a pilla-natban sincs igazsá.

Gyuri: De hiszen nem mondtam semmit.

Annus: Épen azért! Maga most azt gon-dolja: Hogy ravaszodik ez az asszony! El akarja hite'ni velem, már mint magával, hogy a férjének azt mondta, hogy ide is eljön, pe-dig csak a rokonairól beszélt.

Gyuri: De Annuska...

Annus: Nos hát tud'a meg, hogy semmit se mondtam. Mindent elhallgattam.

Gyuri: Drága, édes...

Annus (az ujjával int): Nincs itthon a fér-jem. Szerbiába utazott. Ot napra.

Gyuri (kitágú't pupillákkal néz rá).

Annus: És folytatólarosan bebizonyi'to o, hogy megint nincs igazsá. Maga ezt hitte, ugye, hogy az a levél meghatott engem, hogy amiatt jöttem ide, hogy...

Gyuri: Dehogy hittem... azaz...

Annus (nem engedi szóhoz jutni): Azt hitte, hogy a régi szerelem jogán, hogy va-

lami ellágyulás... (Fölkel.) Ejh, nyíltan kimon-dom. Azt hitte, hogy én most a karjaiba ve-tem magamat.

Gyuri: (fölkel): Asszonyom...

Annus: Ne is tagadja. Bebizonyítottam: nincs igazsá.

Gyuri: Nagyon csodá'om, asszonyom, hogy ilyesmit fölitélezett rólam, aki elvégre (egyet nyel, aztán nagyon szárazon) senkije se voltam.

Annus: És a vőlegénység?

Gyuri: Volt vőlegénység. Asszonyom, a nyelvészek és a jogászok... Igazsá volt.

Annus: Ismét'em, nagyon csalódik, ha re-ményességét a: én hitvesi kötelességeim laza teljesítésére építi, ha abban bizakodik, hogy megfélekedzem magamról...

Gyuri: Nagyon szegénynek és nyomorult-nak kellene magamat éreznem, ha ilyesmire képesnek tartanám.

Annus: És a levele?

Gyuri: A levél? Édes Istenem, sokszor nem tud az ember a boldog mult varázsának ellentállni.

Annus: Hiszen olyan szerelmesen írt, mint egy ötödikes gimnazista, aki latinból megbu-kott. Monthatom, ez meggondolatlanság, több ennél: vakmerőség volt. Nem is olvastam el, csak...

Gyuri: Csak?

Annus: A felét. Aztán elégettem. Istenem, hogy reszelttem! Ugy írt, mint egy örült szim-bolista. Szerelem, szerelem... Jégyezze me,

ok nélkül, fölöslegesen és bűnösen idézte fel az exlexet; s igaz, hogy az exlex-et csak igen komoly, a nemzet életébe vágó körülmények tehetik indokoltá. De az állam jelenlegi törvényei mellett kimondani, vagy odatörekedni, hogy exlex ezután soha ne is lehessen, hogy arra talán ne is gondoljunk, mégse szabad. Azért, mert a koalíció hebehurgyán kapta kezébe ezt a fegyvert, a parlament kivételes harci eszközét, azért ezt a fegyvert nem lehet megsemmisíteni.

Elhisszük, hogy az adó elmaradt kamata érzékeny vesztesége az államháztartásnak, amelyet csak a késedelmi kamat pótolhatna. De a polgárságot, amely országSZerte nyög a drágaságnak ezerfelől szuró tövisei alatt, nem szabad ezzel a váratlan és bizonyára igazságtalan teherrel sújtani. Az exlex-adó elmaradt kamata szintén elemi csapás által okozott kár, annak az elemi csapásnak kára, a mely Magyarországot a koalícióval látogatta meg. De ezért a csapásért nem lehet a nemzetet kártérítést követelni, a mely azért nem vállalt szavatosságot. Igaz, hogy ő adott, a meggondolatlan hevíletében hatalmat a koalíció kezébe: de már akkor, mikor ez a törvényen kívüli állapotban garázdálkodott, nem vállalt közösséget a cselekedeteivel. A választás ítéletével mutatta ezt meg. Az új kormány, a melynek, igaz, nehéz feladata lett, hogy a koalíció által okozott károkat az országra hárítva minél kevésbé tegye érezhetővé, — ne akarja annak emlékét maradandóvá tenni az által, hogy a késedelmi kamat behajtásával az adózók helyzetét megnehezítse. +

Külgügyminiszterek konferenciája. Bécsből jelentik: San Giuliano és Aerenthal a politikai helyzetre vonatkozó felelősségükben teljes egyetértésre jutottak. Megegyeztek abban is, hogy

keleten a viszonyok lényegesen javultak, de a teljes tisztázás csak akkor fog bekövetkezni, ha a krétai kérdést is megoldják. A két miniszter az új Törökország iránt teljes rokonszenvvel viseltetik. A szokásos kommuniké, amely a két miniszter megbeszélésének eredményét foglalja magában, csak később kerül nyilvánosságra. Hír szerint semmi különös megállapodás nem jött létre.

Az aradi királylátogatás emléke.

— A Neuman-alapítvány kamatainak kiosztása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 31.

A Neuman Testvérek cég iparvállalatának történetében az augusztus 31-ike nevezetes dátum. 1884 év augusztus 31-ikén öfelsége, a magyar király Aradon tartózkodott és megtisztelte látogatásával a cég szeszgyárát és malmát. A tulajdonosok ennek a királyi vizitnek emlékére még azon a napon tízezer forintos alapítványt tettek a városnál, azzal a céllal, hogy a tőkének kamatait minden év augusztus 31-én a polgármester ossza szét oly iparosok között, akiket szorgalmuk és jó magaviseletük révén a cég erre érdemeseknek tart, továbbá részesítse anyagi segítségben azokat a munkásokat, akik a gyárban szerencsétlenül jártak az idők folyamán.

A városháza tanácstermében ma délután került kiosztásra a tőke ez évi kamata, 974 korona 40 fillér. Varjassy Lajos polgármester akadályoztatása miatt Kádas Kálmán főjegyző felelt meg az alapító levél által megszabott köteleességeknek.

Szép szavakban emlékezett meg a Neuman Testvérek cég jótevétségéről és arra buzdította a megjutalmazott fiatal iparosokat, hogy a jövőben is folytassanak szorgalmas és józan életet.

Bericza József, Halász András, Maczer János, Popper Jenő, Székely Antal egyenkint 97 korona 44 fillér, Dávid Ferenc, Dégi György,

Ma'usik Ferenc, Viszatucka Katalin, Kuba Nyemcsók, Petrovits Ferenc egyenkint 81 korona 20 fillér adományban részesültek.

Az alapító oklevél a királyi látogatás után egy órával ke'it és azon mint tanuk Tabajdy Károly főispán és Salacz Gyula polgármester szerepelnek.

A király erre látogatásáról az *Alföld* című lap a következőképp emlékezik meg 1884. szeptember elsei számában:

„A gyáros cég nagy előkészületeket tett az uralkodó elfogadására. A gyártelepnek a Pécskai-ut innonsó része felé eső végén lisztes zsákokból két nagy piramis volt emelve, melyek közepén zászlós árbóc nyult magasra. A gyár kapuja mellett nagyobb és kisebb hordókból volt két piramis felállítva, csucsuken szintén zászlós árbóccal. A négy piramist virág-guirland kötötte össze és közbe az ut két oldalán zászlós péznák álltak. Az ut zöld füvel volt behintve. Ugyanígy volt díszítve a gyár udvara is. A gépház és a készülékek mind fel voltak lombozva és virágozva. A király háromnegyed 4 órakor érkezett Szapáry pénzügyérrel együtt. Előtte Tabajdy főispán és Sa'acz polgármester jöttek, utána Ormós alispán, Jekelfalussy, Mondel Popp és a szárnységedek. A gyár előtt, hol a gyárnak frakkba öltözött tisztviselői személyzete képezett sorfalat, leszállt a király. A főispán bemutatatta neki Neuman Edét. Ez pár szóval üdvözölte ő Felségét, aki azonnal megindult, hogy megsejmelje a gyárat. Előbb a szeszgyári gépházba ment, hol figyelmesen nézte a gépezetet, mely egy atmoszferányi nyomással dolgozott. Neuman Ede folyton magyarázta ő Felségének a gép szerkezetét. A király számos kérdést intézett. Innét átment a király az erjesztő kamarába, felment a cefréző készülékek közé, át a szeszfőző helyiségekbe, egyszóval az egész szeszgyárat minden helyiségeiben megnézte. Még a legmagasabb padlásra is felment a vas-födél alá és megnézte, hogyan húzza fel a gőzemelőgép a malátát. Megkérdezte, mennyi adót fizet a gyár? Mire Neuman azt felelte, hogy naponként 1062 forintot. Arra a kérdésre: mennyit produkál a gyár, azt válaszolta Neuman, hogy naponta 240—250 hektoliter szeszt.

Husz pernyi időzés után lement a király a *hizlaló-istállóba*. A szép oimeres ökröket érdekel nézte ő Felsége és kíváncságot fejezte ki az iránt, hogy egy pár ökröt szabadon láthasson. Erre kihajtottak nyolc nagy hizott ökröt, melyek már 9 hónap óta vannak hizálás alatt. A király sokáig nézte a szép állatokat s a gyár hizalási üzeme felől kérdezősködött. Most a szintén fel-díszített *gőzmalomba* ment ő Felsége és annak minden helyiségét bejárta a gépházról kezdve, fel a legmagasabb emeletig, hol zsákokban fel volt halmozva a lisztkészlet. A lisztfelhúzó készüléken a király kíséretének több tagja felhuzatta és ismét lebecsáttatta magát. Fél ötre volt, mikor a király szemléjét bevégezte és megelégedését fejezve ki a látottak fölött, az egybegyűlt nagy néptömeg folytonos éljenzése közt elhajtattott.

A király és kíséretének kocsijai a Pécskai-uton, a Simándi-uton és a Főuton hajtottak be s a Karolina- és az Orczy-utcákon át, a lövöldésbe hajtatott, melynek bejáratánál díszes diadalkapu volt felállítva.“

TANÜGY.

(—) Kessler Izabella-féle magán elemi iskolában a beiratások szeptember elsejével kezdődnek. Jelentkezni lehet Eötvös utca 18. sz. I emelet. 3260

én elvégre férjes nő vagyok, szeretem az uramat és . . . (Elhallgat.)

Gyuri: Csodálkozom azon, amit mond. Látszik, hogy csak az első felét olvasta el a levelemnek.

Annus: Nem igaz! Az utolsó felét. Az asszonyok mindig hátul kezdik.

Gyuri: Akkor onnét van a félreértés, hogy az első felét nem olvasta. Mert abban éppen az ellenkezője van annak, amit későbbben írtam. (Örül, hogy kivágta magát.)

Annus: Nem igaz. Ilyet ne mondjon.

Gyuri: Fontartom, fontartom.

Annus (hirtelen föllobban): És én újra bebizonyítom, hogy nem mondott igazat. (Izgagtottan kinyitja a ridiküljét.) Tessék! Átadja a levelet.

Gyuri: Nem, én nem veszem el. Én babonás vagyok. Ön mondta, asszonyom, ezt a levelet elégette. Itt valami — hogy is mondjam — betű-lélek-vándorlás van. (Hátrál.) Nem, én nem merem.

Annus (némileg megsemmisülten): Ha úgy tetszik... Különbösen is elhatároztam, hogy elégetem, ki is készítettem már, de éppen akkor jött haza a férjem és aztán megfeledeztem róla.

Gyuri (ugrató szándékkal): És ezt is elhigijem?

Annus: Nem bánom, ne higijje el. Jobb is, ha nem hiszi, mert én csak azt akartam bebizonyítani, hogy magával még azt is el tudom hitetni, hogy a levelet elégettem.

Gyuri (kissé lehorgasztja a fejét. Csönd.)

Annus (elérzékenyül): Lá sa, Gyuri, eny nyire bisik bennem.

Gyuri: De asszonyom . . .

Annus: Ne nevezzen engem asszonyomnak; én nem vagyok a maga asszonya.

Gyuri: Annuska . . .

Annus: É: most már ugy-e, tisztában van velem?

Gyuri: Igen, egészen.

Annus: Egészen? (Kiegyenesedik.) Én velem senkisem lehet tisztában.

Gyuri: Kérem, erre nézve hallgasson meg, Annuska. Maga eljött hozzám, maga, a férjes asszony a legényemberhez, aki szerelmes levelet írt . . . Eljött és ezzel válaszolt is a levelemre. Mindent megmondott. De a maga lelkében, Annuska, képzelt bűnök és isten tudja, mi egyébek keselyű-csapata vijjog, vagy hogy érthetőbb legyek: küzd, tiltakozik, lázong a házasságtörés gondolata ellen. Kérem, ne szakítson félbe. Maga, Annuska, nagyon jól tudta, hogy orosz-ánbarlangba lépett és bájos galambugásával akarta megszelidíteni a fenevadat. Ez engem bánt, sért és bosszant. Szükségtelen volt körü sáncolnia magát a tisztességi kijelentésekkel, amelyeket egy esomé — megengedem — akaratlan föllentésbe takart . . . Ugy tekintsen rám, mint igazi dzsentilménre, akivel idegen hölgy áll szemben.

Annus: Gyuri! (A karjaiba veti magát.)

Gyuri! Hiszen így szerethetlek és tisztességes is maradok.

Gyuri: Édes Annuskám! (Meg akarja csókolni, kérdően néz rá.)

Annus: Szabad! (Kibontakozik.) De milyen meleg van itt! (Leveti a felöltőjét.)

A polgárság sérelme.

— Késedelmi kamat az ex-lexben megtagadott adó miatt. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 31.

A gyulai pénzügyigazgatóság a pénzügyminiszter rendelete alapján közzétett bocsájtott ki a kerületéhez tartozó adóhivatalokhoz. Ez a rendelet azért született meg, hogy alkotmányunk által biztosított adó és ujoncmegtagadási jogunkat lassankint megőrölje.

A rendelet elmondja, illetve szigorú utasítással meghagyja, hogy mivel a törvényhozás határozatlan nem tiltotta el a polgárságot az adófizetéstől, tehát a pénzügyminiszter szerint csak látszólagos ex-lex volt. Ezt komolyan venni nem szabad, nem lehet a kormány felfogása szerints épen ezért vált szükségessé a rendelet kibocsájtása, ami által a hazafias kötelességet teljesítő s adófizetést megtagadó polgárok sujtatnak elsősorban, mert a rendelet a fenti indokok alapján kimondja, hogy bár az ex-lex hivatalosan 1910. augusztus hó 16-án ért véget, a be nem szállított adóért minden késedelmező polgár 1910. január hó 1-től visszamenőleg késedelmi kamatot tartozik fizetni.

A kormány célja ezzel az, hogy a jövőben bekövetkező exlexes időre a polgárok hasonló adómegtagadásoktól elriasztassanak, illetve, hogy a jövő költségvetés nélküli kormányok az állambevételről ex-lex időben is biztosítsanak, a késedelmi kamat megfizetésétől való félelem miatt.

Szóval ez a rendelet ama jogunkat nyirbálja meg, amely felhatalmazza a nemzetet arra, hogy ha kormányával megelégedve nincs, ha működése iránt bizalmatlan, az adó és ujonckivetést megtagadhassa.

A rendeletnek ez a része közjogiilag elítélendő és kárhoztatandó. Azonban a rendelet a méltányosság szempontjából is sok kifogásolni valót hagy maga után, amikor kilátásba helyezi, hogy minden adófizető, aki az ex-lex miatt hátralékos adójára halasztást kér, ily kedvezményben részesülni fog, még pedig úgy, hogy visszamenőleg sem fog késedelmi kamatot fizetni, sőt a halasztási hatánapig is elengedtetnek részére a kamatok.

Hát bizony ez szoromu, de elítélendő dolog is.

Az ellenzék a delegációban. A politikai köröket most az a kérdés foglalkoztatja, hogy vajjon az ellenzék belemegy-e a delegációba? Apponyi Albert gróf szerint a 48-as függetlenségi Kossuth-párt részt vesz a delegációban. Hogy a párt ott minő magatartást tanusít, arra vonatkozólag nyilatkozatot előre nem tehet. Az ő álláspontja az, hogy politikusok taktikai kérdésekben soha se szögezzék le álláspontjukat, pláne hónapokkal előre. — Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt elnöke, ki jelenleg tornyai birtokán van, a következőket mondotta:

— Hogy a függetlenségi és 48-as párt elnöke részt vesz-e a delegációban, azt nem én, de a párt maga fogja értekezletén megállapítani.

tani. Pár nap múlva fölutazom Budapestre s erről megbeszélést folytatok elvbarátaimmal. Természetes, hogyha belemegy a függetlenségi és 48-as párt a delegációba, ott a hadügyi kormány óriási követeléseiivel szemben a legelősebb ellenzéki álláspontra helyezkedik. — Zboray Miklós, ki a néppárt részéről több ízben tagja volt a delegációnak, a következőket mondta: — Az kétségtelen, hogy a néppárt belemegy a delegációba. Sajnos, igen kis számmal. Hogy a delegációban milyen lesz a néppárti delegátus magatartása, az attól függ, hogy a hadügyi kormány mit követel és mit ad.

A közös pénzügyminiszter kalandja.

— Az Örmény Múzeum kulcsa. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 31.

Burián István báró közös pénzügyminiszternek — aki most családjával a szolnok dobokamegyei Szent-Benedeken tartózkodik — érdekes kalandja volt a minap az örmények metropolisában, Szamosujvárott. Burián István ugyanis sógoránál, Korniss Károly grófnál időzik apósával. Fejérváry Géza báró volt m. kir. miniszterelnökkel s a közel levő Dés és Szamosujvár városokba gyakran szokott automobilon kirándulni. Így történt augusztus hó 26-án is, mikor neje, Korniss Károly gróf és egy nőrokona társaságában automobilon Szamosujvárra érkezett.

A kis városkában rögtön híre ment a közös pénzügyminiszter ottlétének s csakhamar nagy kíváncsisággal tudakolták, vajjon mi lehet a Burián látogatásának célja. Hivatalos küldetésről, államtitkokról suttogtak, de csakhamar kiderült, hogy Burián István bárót más természetű okok hozták Szamosujvárra. Egyszerűen meg akarta ismerni a város nevezeteseit, melyekről már több ízben hallott s főképen az örmény főtemplom és az Örmény Múzeum ritkaságai iránt érdeklődött. Az első minden akadály nélkül megtörtént. A főtemplomban Bárány Lukács kanonok plébános és Dragoman T. Antal örm. kat. lelkész fogadták Buriánt és családját s egyenként megmuatták a templom nevezetességeit. Többek között: az örmény püspöki relikviákat, a híres örmény varrottasokat, az Eleonóra esászárné által sajátkezűleg készített misemondó ruhát, a Keletről hozott többszázados egyházi öltönyöket s végül a templom legnagyobb nevezetességét, az egyik oldalkápolnában elhelyezett Rubens képet, mely Krisztusnak a keresztfáról való levételét ábrázolja. Burián báró és társasága nagy érdeklődéssel hallgatta a magyarázatokat s a templomból az Örmény Múzeum épületébe mentek. Itt kezdődött a kaland, afféle vidéki patriarkalítás, mely nem nélkülözötte a mulatságos momentumokat sem.

Az Örmény Múzeum előtt Temesváry János dr. igazgató fogadta Burián báró családját s éppen mikor a múzeumi helyiségekbe akarta bevezetni a vendégeket, konstataulta, hogy az egyik vaspántos ajtó zárva van. Ebben az épületben van ugyanis Szamosujvár város pénztára s ezért az épületben a pénztár őrzése a város egy külön embert tart. A pénztár-őrző ember azonban éppen ekkor eltávozott és az ajtót bezárta úgy, hogy ezáltal a múzeumi osztályokhoz nem lehetett bejutni. Természetesen nyomban az őt után küldöttek s jöttek is pontosan a jelentések, hogy a városi pénztár-őrzője hova ment. Előbb vasorázásról szólt a jelentés, azután az elmeneteléről, majd az utbaindulásról, de azért másfélóra eltelt és sem a kulcs, sem a pénztáros nem akartak mutat-

kozni. Már szürkületre fordult az idő, mikor Temesváry igazgató, nem akarván tovább várakoztatni Burián bárót a múzeum kulcsának problémájával, így szólt a közös pénzügyminiszterhez:

— Kegyelmes uram! Rendkívül sajnálom, hogy a múzeumot nem nyithatom meg, de a kulcs, úgy látszik nem fog egyhamar előkerülni. Hanem a legnagyobb készséggel hajlandó vagyok kegyelmességét kárpótolni azzal, hogy bemutassam a magam múzeumát. Méltóztassék megtekinteni.

Burián báró szívesen fogadta az ajánlatot s miután az Örmény Múzeum kulcsáról valószínűleg ő is véglegesen letett, feleségével, Korniss Károly gróffal és társaságában levő nőrokonával átment a Temesváry igazgató lakásába, hol a Temesváry múzeumát ötnegyed órán át a legnagyobb érdeklődéssel szemlélte. Temesvárynak ugyanis több ezerre menő, kiváló értékű és számos unikummal bíró gyűjteménye van, melynek ritkaságai és értékes példányai egészen lebilincseltek a közös pénzügyminiszter érdeklődését. Távozáskor Burián báró köszönetet mondott az igazgató szíves szolgálathétségéért s a még mindig elő nem került múzeumi kulcsra célozva, mosolyogva jegyezte meg, hogy közelebb ismét Szamosujvárra fog rándulni abban a reményben, hogy a kulcs-probléma nem fogja ezután akadályozni az Örmény Múzeum megtekintésében.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

* A szerény primadonna. Aradi Aranka, ismert vidéki primadonna, most Palágyi Lajos színtársulatánál működik Egerben. Ugyanott van Batizfalvi Elza énekesnő is. Egy egri hírlapíró elhatározta, hogy meglátogatja a két primadonnát. Először Aradi Arankával eszegett. A színésznő így adta elő véleményét:

— Ha előbb Batizfalvi Mlázát látogatta volna meg s aztán jött volna hozzám, hát egy bosszorkányt látna. Batizfalvi egy gyönyörű nő — és én csak ilyen csunya csuka vagyok. De — nevet hozzá — színpadon nem vagyok én ilyen. Szürke kis verébnek látszom tán, olyan szerény kis ibolyának, de higgye el, nem lesz rám panasz a közönségnek. Játszottam Aradon, Keoskeméten, Nagyváradon, Kolozsvárott, Kassán és még egy sor színtársulatnál. Az emlékeim mindenünne kedvesek. És hallok, hogy Egerben a közönség igen műpártoló. Ez csak fokozza az ambíciómat!

— Különbben van-e itt folyó? — kérdi — mert ha van, nem ugrok ám bele, ha netán nem tetszenék. Amit külsőben nem hiszek.

* Sherlock Holmes szenilális nyomozásai ma már világhírűvé tették a kitűnő detektív nevét. De még ennek a világhírű titkosrendőrnek a sokszor hihetetlen nyomozásait is felülmúlják azok az eredetiek, amelyeket a külföldi rendőrségek betanított rendőrkutyákkal érnek el. Persze ezeknek a rendkívül finom szaglásu, tanulékony állatoknak a betanítása nagyon türelmes és fáradtságos munkát igényel. Ezt a munkát azonban bőven kárpótolják azoknak a titokzatos bűntényeknek a felderítése, amelyeknél a rendőrkutyák megbecsülhetetlen szolgálataikat tesznek. Az Uránia színház mai műsorának egyik legérdekesebb sáma a rendőrkutyák idomítása. Pompás kép keretben láthatjuk, mint dresszírozzák be az okos állatokat a rendőri nyomozások céljaira és látjuk milyen pompásan végzik dolgukat, mikor munkában vannak. Ehhez a képhez persze a szebbnél szebb felvételek egész sorozata csatlakozik. 241

Eladták a Fehér Keresztet.

— Szegedi vevők. — Ötszázhetvenezer korona vételár. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 31.

A Fehér Kereszt szállodát, mely Schauer Ádám tulajdonát alkotta, ma szegedi tőkepénzesek megvásárolták. A jóhírnevű hotel új tulajdonosai Pártos Erő dr. szegedi ügyvéd és Schäffer Vilmos, a Szegedi Bankgyeület igazgatója, akik ötszázhetvenezer koronáért vásárolták meg és Belos János közjegyző irodájában ma aláírták az adás-vételi szerződést.

A szálloda ezideig mindig aradi ember tulajdona volt és most első ízben fordul az idegen tőke figyelmé Arad felé, hogy itt a szállodai ipar terén érvényesüljön.

Pártos dr., aki ma Aradon tartózkodott, kifejezte munkatársunk előtt, hogy az új tulajdonosoknak a szálloda fejlesztése lebeg szemük előtt. Arad város idegen forgalma ma már oly fokon áll, hogy az év legnagyobb részében a rendelkezésre álló szállodák túlszultak és igen sok idegen nem is talál helyet szállodákban. Ezt tudva, első feladat az lesz, hogy a Fehér Kereszt megnagyobbítsák. A két emeletes épületre egy harmadik emelet épül, vendégszobákkal és ezzel egyidőre az egész épület modernizálása is megtörténik. Az impozáns főfront ehhez képest átalakul, de úgy, hogy nemes stílusa nem szenved. A belső berendezés átalakítása is olyan lesz, hogy a szálloda jó hírnevét csak öregbiteni fogja. Lift épül, mely a vendégszobákhoz könnyűvé teszi az eljutást, a szobákat a modern szállodai ipar minden kellékével ellátják. Az átalakítás időpontja nem az új tulajdonosoktól függ. A mostani bérlőnek, Braun Gusztávnak még há: esztendőig érvényes szerződése van. Türelmesen fogadják vele az irányban, hogy a megnagyobbításnak megfelelő béreméretet akceptáljon és ha a tárgyalások eredménnyel járnak, akkor azonnal megkezdődik az építkezés.

Braun Gusztáv, a Fehér Kereszt-szálloda és kávéház bérője az eladásról a következőket mondta:

— Az a tény, hogy a ház gazdát cserél, engem nem érint. A szerződés, amelyet még a régi háztulajdonossal, Ortutay Gyulával kötöttem, tizenkét évre szól s abból négy és egy negyed év telt el eddig. Nem érint pedig az adás-vétel azért, mert a szerződésben van egy pont, amely szerint én bérlőként maradok a kikötött tizenkét évig bármilyen körülmények között is. A ház eladásának előzményeiről nagyon keveset, mondhatnám semmit sem tudtam. Tegnap este két szegedi ur szállott meg a szállodában. Ma délután hallottam, hogy eladják a házat s szegediek vásárolják meg. Este felé megjelent az irodában Ortutay Gyula s bemutatta a két szegedi urat, Pártos dr-t és Schäffert, mint az új házigazdákat. Hogy mi a tervük a házzal, nem tudom, azt azonban kijelentették ők is, hogy a szerződésemet respektálják. Ennyit tudok a dologról, semmi többet.

A Fehér Kereszt-szálloda a legrégibb és a kor követelményeinek mindig megfelelő ilyen iparvállalata Aradnak. 1864-ben az aradi Mahler család építette és különösen a város egyetemes kedvelt otthonává vált. 1848-tan az aradi nemzetőrök parancsnoksága itt ültette fel a hadiszállását. 1861-ben a szálloda második emeletén a városi kaszinó egyesület nyert otthont. A hatvanas években Kralics volt a gazdája, akitől Schweider vette át, aki öngyilkossággal vetett véget életének. A válságon ugyanis minden vagyonát elvesztette és a szálló padlásán felakasztotta magát. A fővárosba köl-

tözött Pohl vezetése alatt lendült fel a szálloda, de mai hírnevéhez Nagy Lajos gazdálkodása idején jutott. Ő építette a télikertet és újította fel a szobák berendezését. Utá a vette bérbe Braun Gusztáv, aki, mint említtük, még hét éves szerződéssel bír.

EGYESÜLETI ÉLET.

Kisiparosok támogatása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 31.

Az Aradi Építőiparosok Szövetsége, Aradnak ez a nagy agitációt kifejtő ipari egylete, legújabbán érdekes és követéremelőtől akcióval kezdett meg a kisebb üzemi iparosok támogatása és iparuknak felvidése érdekében. A szövetség ugyanis elhatározta, hogy a nagyközönségnek bizonyítást szolgáltat arról, hogy a kisebb üzemi iparosok megbízhatósága Aradon minden kétségen felül áll, s ebből a célból egy nagyobb, híremeseletet ház építést határozta el, még pedig úgy, hogy a hatalmas bérpalota összes munkálatait kizárólag kisebb üzemi iparosoknak, illetve az ezek által alkotandó alkalmi szövetkezeteknek adja ki. A szövetség ugyanis az Óvár téren három nemeletes bérházat fog építeni, melynek előmunkálatai már a tavasszal megkezdődtek s ezen a bérpalotán az összes asztalos, lakatos, bádgos vízvezetékész, festő, mázó és kőfaragó munkákat kivétel nélkül olyan kisebb üzemi iparosoknak adják ki, akik a szövetség tagjai. Ezzel a nagyközönség köréből ez a téves hitet akarja kiirtani a szövetség, hogy a kisebb üzemi iparosok nem volnának versenyképesek, s nem volnának képesek szolid és elsőrendű munkát szállítani.

A szövetség azonban ezzel még nem állt meg abban a munkájában, amely a kisebb üzemi iparosok segítségére vonatkozik. Régi tapasztalat ugyanis, hogy a jogosult iparos mesterek munkájának tekintélyes részét elszedik a kontárkodó szegédék, akik a kisebb építkezéseket a maguk részére kaparintva, mint valamelyik védőmester alvállalkozói oszáltnak konkurenciát az iparosoknak. A szövetség most elhatározta, hogy ezeknek a kisebb kőművesmestereknek az ügyét a kezébe veszi s állandó és jövedelmező munkához juttatja őket olyanképpen, hogy egy kisebb részvénytársaságot alapít a kisházak építésére s nagy apparátussal igyekszik az építéstől a kisházak építésére vonatkozó megbízást megszerezni. A részvénytársaság azután az építkezéseket a kisebb mesterek között szétosztja, úgy, hogy mindenki a lehetőséghez képes el legyen látva munkával. A részvénytársaság az építkezési kedv emelése céljából kisebb építkezések finanszírozásával is foglalkozik s az építőknek pénzért ad az építkezésre, csak hogy a szövetségi tagokat állandó munkával láthassa el.

A részvénytársaság létesülését nagyban megkönnyíti az, hogy a ségái munkástelepe a jövőre 125 ház kerül építés alá s hogy a Mocsóczy-telepen, valamint a most létesítendő gazdasági cselédházak körül tömördek kisebb ház építési munkája kerül kivétel a jövő évben. A részvénytársaság azt is célozza, hogy a konkurenciát kiküszöbölje s a kisebb iparosokat tisztességes vállalati árban juttatja munkához, mert a részvénytársaság, mely az anyagot nagyban vásárolhatja s az építőknek pénzbeli segélyt is nyújthat az építkezéshez, bizonyára abban a helyzetben lesz, hogy a kontárkodó szegédék konkurenciájától megvédheti a mestereket.

(*) Kereskedői nyelv tanfolyamok. Az Aradi Kereskedők Köre, a menyiben megfelelő számú jelentkezők akadnak, hat hat hónapos tanfolyamot rendez az angol, francia és német nyelvek tanulására. A tanfolyam hat hónapig tart, hetenkint háromszor este fel kilenctől tíz óráig. Mind a három tanfolyam előadásával Kosztolányi Imrénét, az ismert nevű aradi nyelvtanárnót és műfordítót bízta meg a kör közmívelődési osztálya. Mind a három tanfolyamra jelentkezhetni a kör titkári irodájában (Szabadság-tér 7. sz.) szeptember 10. éig. A tanfolyamra esetleg kivételesen fölvehetők olyanek is, akik nem tagjai a körnek, vagy a kik nincsenek a kereskedői pályán.

Bankdirektor

és ex-képviselő párba.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, augusztus 31.

A napokban pisztolypárbaft vivot két ismert budapesti férfi. Mint minden párbajnak, úgy ennek is megvannak a maga előzményei, amelyek érdekessé teszik, de viszont vannak előkészítő motívumai között olyanok is, amelyeket az asszonybecsület firom megőrzése szözt meg.

Az esetet az teszi rendkívülivé a Lipótvárosban, a hogy párbaft megrendíthetetlen asszonyhűség miatt történt.

Az eset hősei egy gazdag és előkelő bankigazgató, a felesége és egy volt képviselő, aki aktív korában is csak huszadrangu szerepet játszott a politikában. Az ex-képviselő u. szórakozást kerestt és sikerekre számjzolt. Azt hitte, amit töle a politika magjzadt, azt megadja neki a szerelem...

És ment a Lipótvárosnak nevezett meszországba, ahol aranybányát vannak. Ha szép asszonyt kerestt, hát nem sokáig kellett keresnie. Megismerkedett a legszebbek egyikével, az említett bankdirektor feleségével. Összekötetése révén az előkelő családban szívesen látták. A gyönyörű és nagyműveltségű háziaszony rövid idő alatt hatalmas szenvedélyt gyujtott a volt képviselő lelkében. A nyírszolgár, akinek kevésbbé komplikált a tisztességről való felfogása, ilyen esetben visszavonul. Atár milyen boldogtalan is, de visszavonul és a családi béke megbontására nem vállalkozik.

Ez a volt képviselő azonban nem nyírszolgár és gyávaságot lát az ilyen megfutamodásban. Szerinte az nem baj, ha egy család boldogsága elpusztul, csak a sikert oszkarhassa ki, habár csak egy órára is. Éi kigondolva tervét, kiméletlenül kezdte üldözni a hölgyet szerelmi ajánlataival. A nő az ilyen szerelmi tolokodást a maga jóízű körében egyáltalán nem szokta meg. A támadásokat visszautasította a feddhetetlen női tisztesség önértetével. A büszkesége, méltósága, haragja nem használt, míg a fenyegetései sem ijesztették vissza a kalandra szomjas l-vagot; most már valóságos árnyékává segődött és ahol a hölgy megfordult, ott ő is megjelent. Ez így volt mindenütt, itthon, s a külföldön utazásaik alkalmával egyaránt.

A szép asszony ellentállása az ex-képviselőben még jobban szitotta a nagy szenvedélyt. Most már nem is kalandot akart, hanem komoly viszonyt (s ezért ajánlatot tett a gyönyörű nőnek, hogy váljon el az urától és menjen hozzá feleségül).

Az uridő megunta az állandó és kellemetlen zaklatást és egy bátor lépéssel oldotta meg a kínos bonyodalmat. Amitőla legtöbb asszony oktalanul irtózik, ő éppen erre határozta el magát. Őszintén megmondotta a férjének, hogy a volt képviselő állandóan üldözi.

Ennek a leleplezésnek az volt a következménye, hogy a férj a legelső találkozás alkalmával, a korzón inzultálta a volt képviselőt. Természetes, hogy ebből párbaft lett. A pisztolypárbaftban a bankigazgató nem élt a jogával és nem lött. Az ex-képviselőből nem hiányzott a komoly szándék, hogy ellenfelét leterítse, pentosan célzott, lött is, de nem talált. Az ellenfelek természetesen nem békültek ki.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetői osztály — 151

Paraszt-kaszinó

a diszelnöke ellen.

— Pálffy gróf feljelentése. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 31.

A júniusban történt választások idején az abauj-tornamegyri Gönczön a Justh-párti Nemes Bertalan állott szemben Barsay Ferenc párt-kivüi jelölttel. A városban néhány évvel ezelőtt alakult a „Gönczi függetlenségi és 48-as kör”, melynek diszelnökéül Pálffy László grófot választották meg. A képviselőválasztás barcai-ban azonban a diszelnök és vele a kör néhány tagja olyan szerepet játszott, hogy azt a függetlenségi kör felfogásával nem tartották meg-egyezhetőnek a többi tagok. Ezért a választá-sok után összeült kaszinói közgyűlés a diszel-nököt, Pálffy Lászlót gróft és több társát, akik a függetlenségi jelölt ellen foglaltak állást, a kaszinóból kizárta.

Pálffy gróf és társai sérelmesnek tartották magukra nézve a határozatot és megtörtént az a ritka eset, hogy a kaszinói közgyűlés hatá-rozata ellen a bíróságnál vesznek maguknak elégtételt. Pálffy gróf ugyanis a „Gönczi füg-gelenségi és 48-as kör” közgyűlésén résztvett tagokat, akik a kizárási határozatot hozták, *Halmai Pál dr.* kassai ügyvéd útján az abauj-szántói járásbírósnál becsületértés miatt feljelentette.

A gróf beadványában a többek között a következőket írja:

„A Gönczi függetlenségi és 48-as kör ju-nius 19-én tartott közgyűlésében Lengyel Jó-zsef elnök, Szalkai Elek alelnök, Füzy Lajos jegyző, továbbá a következő tagok: Szombati András, Vass József, Papp Sándor, Görgey János, Görgey Ferenc, Szacsuri János, Anderkó Dániel és még más, előttem ismeret-len tagok azt a jegyzőkönyvi határozatot hoz-ták, melynek végső eredményeképpen engem többekkel együtt a tagok sorából minden bő-vebb indokolás nélkül kizártak. A kör alap-szabályainak 18. §-a szerint: „Polgári becsü-letüket veszített, a kör jó hírnevét veszélyez-tető s az erkölcs, műveltség és illem korlátait átlépő tagokat a választmány kizárja.” Alap-szabályszerűleg engem csakis ez indok alapján zárhattak ki és zártak is ki tényleg. Minthogy e jegyzőkönyvi határozat reám nézve — tekin-tettel rangomra, méltóságomra és társadalmi helyzetemre — fölötte becsmérlő, sértő, le-alázó, engem emberi mivoltomban kicsinylő és dehonostáló, minthogy a határozat a btkv. 261. §-ának első kitételében foglalt *becsület-sértés* tényálladékát meríti ki, azért a btkv. e szakasza alapján magánvádat terjeszték a te-kintetes kir. járásbírósnál Lengyel József, Szalkai Elek, Füzy Lajos, Szombati András, Vass József, Papp Sándor, Görgey János, Gör-gey Ferenc, Szacsuri János Anderkó Dániel gönczi lakosok és még több ismeretlen tettes ellen.

Kérem a tekintetes járásbírósnál, hogy a kizárási ügy tárgyalására határozatot kitűzni, erre vádlottakat, engem és igazolt ügyvédeimet megidézni és a szabályszerűen lefolytatott bi-ronyítás után, vádlottakat példásan megbün-tetni méltóztatassék.

Tisztelettel Pálffy László gróf, sértett.

Ebben az ügyben most érdekes fordulat állott be, amennyiben a kassai kir. ügyészség a hozzá indítványtétel végett áttett bűnpörben a Bp. 41. §-a alapján a vád képviselőjét köz-érdekből átvette és azt az ügy egész folya-mára nézve magának fentartotta. A kitűzendő tárgyaláson a vádat nem az abaujszántói járás-bírósnál mellő rendelt ügyészségi megbízott, ha-

nem maga az indítványt tett Füsthy Antal dr. kassai kir. ügyész személyesen fogja képviselni. Indítványozta a kir. ügyész a tárgyalás kitű-zése előtt a gönczi függetlenségi és 48-as kör inkriminált eredeti közgyűlési jegyzőkönyvének a lefoglalását, melyet mint bűnjelet a szántói járásbírósnál már le is foglalt.

Pálffy László gróf sértett panaszához esat-lakoztak még Kranz László m. kir. postames-ter, Vadas József m. kir. állatorvos és Gönczy István községi bír. ugyancsak ilyen módon kizárt kaszinói tagok, megbízván Halmai Pál dr. ügyvédet hasonló panasz beadására. Ezek-ben az ügyekben is átvette Füsthy Antal ügyész a vád képviselőjét. Az érdekes eset tárgyalását október hó első napjaiban tartják meg Abauj-szántón a büntető járásbírósnál.

Angol lap

a magyar politikai helyzetről.

— Tisza István jellemzése a Timesben. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 31.

Londoból jelentik: A Times leg-utóbbi számában közel kéthasábos cikkben ismerteti a választások után Magyarországon kialakult politikai helyzetet. A cikkből, noha a nemzeti-ségek néhány jogosulatlan panaszá-nak láthatólag helyt ad, mégis sok jóakarát látszik hazánk politikai hely-zete és vezértérftai iránt. A Times cikkéből közöljük a következőket:

„Khuen-Héd király Károly gróf párt nélkül oszlatta fel a magyar parlamentet és hatalmas többséget tartott magának. A parlament simán elintézte a szűnet előtt az állami szük-ségleteket, az ujoncjavaslatokat és más sürgős ügyeket.

Husz esztendő óta mindig a jövő emberé-nek tartották Khuent, aki a király bizalmát a legteljesebben bírta. Mostani vállalkozásában azonban csak igen kevesen bíztak. Mégis el-vállalta a kormányelnökséget és Tisza István gróf segítségével megalapította a Nemzeti Mun-kapártot, megcsinálta a választást, amely neki a 413 képviselőből álló parlamentben 260 főnyi táborot biztosított. Ugy látszik, hogy ezzel Magyarország most a csendes és eredményes munkálkodás korszaka előtt áll. Akadtak a vá-lasztás előtt próféták, akik nagy veszélyt sejt-tettek Khuen vállalkozásában. De Khuen nem az az ember, akinek ilyen tervei lehetnének. Mint politikus erős és határozott, egyénisége zseniális és vonzó. Micsoda ötlet tervek lap-panghatnak az ő meggyőző mosolya mögött és hogyan lakhatna kegyetlenség az ő vidám lel-kében?

Rámutatott azután a cikk arra, hogy Tisza István, mikor a koalíció meddő tulzásaiból kibrándult az ország, felfigyelt a kedvező pillanatra és a régi szabadelvűpártot ismét életre keltette a képviselőházban a Nemzeti Munkapárt képeben.

Rámutat a cikk, hogy Magyarország poli-tikusainak egy részét gondtal tölti el a választói reform kérdése. De addig, amíg a politikai élet folyását Tisza ellenőrzi, nincs ok az aggo-dalomra, mert ő nem tűrné el a választói jog olyan kiterjesztését, amellyel a magyarság eu-lya veszítené. Így, vagy úgy fog eldőlni a vá-lasztói reform, a kérdés csak az, hogy az ano-máliák és választási visszaélések hány száza-léka fog megmaradni.

Azután áttér a cikk a választási visszaélé-sok vádjára. Azt tartja, hogy a vádak úgy a kormány, mint az ellenzék részéről sok tekin-

tetben igaztalanok. Idézi Tisza Istvánt, aki a képviselőházban bevallotta, hogy értetlenek, (zöldek) lettünk volna és vétkeztünk volna ha-zánk iránti kötelességünk teljesítése ellen, ha kényesek lettünk volna a módszer megválasztásában azok ellen, kik ellenünk a legvégtele-nebb terrort mozgósították. Tulvagynak a har-con, a zaj elült, a küzdelem a nem magyar pártok teljes összeomlásával végződött.

Mindennek dacára nem áll meg az a kö-vetkeztetés, hogy a választásoknál a nemzet verdiktjét meghamisították volna. Ha nem lett volna is erőszak, a koalíciós pártok aligba jut-hattak volna nagyobb jelentőségre.

Kétségtelen, hogy a kormány és Tisza arra törekedtek, hogy a parlamentben leszállítsák a nem magyar képviselők számát, tekintettel a bekövetkezendő választójogi vitákra. Ez alkal-mas lesz arra, hogy a választási reformmal megóvják a nemzetiségi pártok meglévő megoszlá-sát és a nemzetiségi pártokat tehetetlen kisebb-ségben tartásuk. Ámbar a választásoknál a nem-zetiségi képviselők számát huszonhatról nyolcra szállították le, a nemzetiségi kérdés semmit is veszített jelentőségéből, noha a kormány-ug-látszik teljesen megoldottnak tekintni.

Tisza István gróf felirati beszédében fel-szólította a három milliányi román lakosságó hogy emancipálják magukat a nemzetiségi v-zerek hatása alól, csoportosuljanak az ő term-szetes vezéreik, a főpapok köré, akkor a m-gyar állam nagylelkűen bánik velük és ne-zetiségi jellegüket meghagyja számukra. Mi-teljes szónoki hevéllel fordult a nemzetiségi-zerek ellen.

Tisza István önkéntes visszavonulása a sokat tanult és ma sokkal érettebb a politik-mint mikor a koalíció megbukott. Egyénis-most szimpatikusabb. De közéleti szereplés-is bele kell vinnie egész egyéniségét, szer-reméltó modorát (s meg kell tanulnia, I-befolyásának fele neutralizálódni fog min-dig, amíg nem közeledik a nemzetiségie-azzal az összefoglaló türelmes telfogással, a-Deák Ferenc politikájában annyira kiem-dett. Tisza István helyesen érzi, hogy Ma-ország fordulóponthoz ért és megfelelőer-szes abban a szereplésben, amelyre Au-Magyarország a Balkán kérdésben hivatva

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A sikkasztó ügyvéd. Budapestről jel-Az esztergomi káptalan és a lipótvárosi lika sikkasztója, Világossy József dr. ő a védő néhány héttel ezelőtt előterjeszt Világossy szabadonbocsátása érdekében-tanács a védő előterjesztését elutasít-a védő felfolyamodásával ma foglalkozott-apesti királyi ítélőtábla, amely a vi-határozatát jóváhagyta. Világossy tehát is fogva marad.

§ Megrágalmazott tanító. A pe-községében Balázs Jánosné ottani le-bek jelenlétében azt állította Kabány ottani állami tanítóról, hogy neki har-kat adott, majd pedig azzal fenyegetőz-ebben az esetben, ha a tanító nyolcs-nás tartozását ki nem fizeti, följele-bíróságnál magánokirathamisítás mi-dennek pedig, a tanúk állítása szerint a célja, hogy a tanítótól ezeknek a-terjesztése révén pénzüsségeket ze-A tanító akkor följelentést tett Bal-rágalmazás és zsarolás címén. A l-járas során az ujvidéki királyi t-a rágalmazó asszonyt hatvan kor-husz korona mellékbüntetésére ítélte, tetés behajthatatlanság esetében h

fogházra változtatható át. Főlebbezés folytán ma délelőtt ítélkezett ebben az ügyben a szegedi királyi ítélőtábla büntetőtanácsa, amely súlyosító körülménynek találta azt, hogy Balázsné közhivatalban levő egyént rágalmazott meg és ennél fogva az első bíróság által kiszabott büntetést megváltoztatta olyképen, hogy a rágalmazó asszonyt egyhónapi fogházra ítélte Vádolt semmisségi panaszt jelentett be.

Ha a férj nagyon szeret.

(Pikáns pör az aradi törvényszéken.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, augusztus 31.

Pikáns eset foglalkoztatta ma délelőtt az aradi törvényszéket. Ritka érdekességű válókereset, amely a mai blazirt, degenerált világban különösen nagy érdeklődésre tarthat számot.

Az eset szereplőinek neveit méltányosságból elhallgatjuk. Elhallgatjuk egyrészt lovagiasságból a valóni akaró nő iránt, hogy az egész nővilág irigységétől megóvjuk, másrészt udvariasságból a valóni nem akaró férj iránt, akit felesleges zaklatástól akarunk megóvni.

A különös eset a következő: K. aradi magántisztviselő ezélt körülbelül egy esztendővel megnősült. K. szerelmi házasságot kötött s mindenki irigyelte őt, mert az oltárhoz rendkívül csinos hölgyet vezetett, akinek szép hozománya is volt. Látszólag nem hiányzott tehát semmi a fiatal pár boldogságához. És mégse éltek boldogan, mint a mai tárgyaláson kiderült. És nem is azért, ami hiányzott, hanem ellenkezőleg azért, mert az új pár házasetében nagyon sok volt a jóból.

Az asszonyka állandóan szomorkodott és boldogtalanságról panaszkodott. Csak azt nem mondta meg, hogy miért boldogtalan? Az anyja, mint jól nevelt anyóshoz illik, állandóan zaklatta a fiatal férjet, hogy a leánya titkát megtudja, de ez folytonosan esküdözött égre-földre, hogy ő mintaszerű gyöngédséggel viseltetik felesége iránt és a legpontosabban teljesíti kötelességét, már amennyire egy közepes fizetésű magánhivatalnoktól telik.

Egy szép tavaszi reggel aztán kipattant a nagy titok. Az asszony sirva ment haza szüleihez és ki, jelentette, hogy inkább megöli magát, de nem megy többé haza a férjéhez.

— Megbántott talán a férjed, vagy nem szeretted őt? — tapogatózott az anyós. Hiszen szerelemből mentél hozzá.

— Nem bántott meg és szeretem most is, de mégse megyek hozzá vissza.

— Nem teljesíti talán férji kötelességeit?

— Dehogyan nem. Nagyon is teljesíti ...

A mama persze nem hagyta annyiban a dolgot. Addig kérdegette a lányát, amíg végre is bevallotta titkát. Csak sugva merete megmondani az anyjának, de még így is fülíg elpirult. A mama, mikor a furcsa indokot meghallotta, egy pillanatig kérdően nézett a leányára:

— Hát még ez is baj? — mondta és kérlete, hogy térjen meg az urához.

A fiatal asszony pedig minden kapacitálás mellett se volt hajlandó a férjéhez visszamenni. „Isten veled, gyönyörnek sok lett volna” bucsukiallással otthon maradt a szüleinél és férje ellen bánta a válókeresetet.

Az anyós, aki azóta kitüntető kedvességgel bánt a vejével és még szigorubb volt agg férjéhez, mindent elkövetett ugyan a kibékítés érdekében, de sikertelenül.

A válóper ma délelőtt tárgyalásra került. Hogy aztán a per mégis békésen intéződött el, az az egyik ügyvéd kitünő indítványának köszönhető. A bíróság tagjai már majd kétségbe estek, mert a furcsa válókra sehogyse találtak paragrafut. Ekkor felállt a férj fiatal ügyvédje és zseniális in-

ditványt tett. Ezt az indítványt aztán a felek el is fogadták. Az asszony kijelentette, hogy kibékül a férjével olyan feltétellel, hogy az *hetenkint kétszer kimenőt fog kapni.*

Öngyilkos bankigazgató.

— A sikkasztó sorsa. —

— Fővárosi tudósítónk telefonjelentése. —

Arad, augusztus 31.

Szépen indult pálya és nagy karriér szomorú letörését jelenti az a távirat, amely arról szól, hogy ma délután öngyilkosságot követett el egy fővárosszerte szimpatikusnak, komoly-nak ismert fiatal bankfőnök. Egy budapesti nagy pénzintézet főnöke fölbölte magát, mert felfedezték a sikkasztását, amelyet az utóbbi hónapokban folytatott könnyelmű életmódja következtében követett el.

A pénzintézet, amelynek kötelékében állott, fölszólitotta arra, hogy hozza rendbe a sikkasztást, ő azonban ugylátszik, nem tudott eleget tenni a kívánalomnak és a súlyos problémát két gyilkoló revolvergolyóval oldotta meg.

Az izgalmas tragédia részletei ezek:

A budapesti Merkur Bank Részvénytársaság tegnap feljelentést tett a pénzintézet budapest-belvárosi osztályának igazgatója, a 32 éves Obláth Aladár ellen sikkasztás miatt. A pénzintézet ugyanis megállapította, hogy Obláth ötvennyolcezer koronát sikkasztott el.

A fiatal igazgató mint gyakornok került a pénzintézetbe, ahol hamarosan megkedveltette magát, mert lelkiismeretesen, szorgalmasan dolgozott. A tehetséges s pénzügyi dolgokban nagy szakavatoltságot mutató fiú gyorsan haladt a banknál és már 31 éves korában igazgatója lett a belvárosi fiókinzetnek.

Obláth, aki eddig szüleinél a Kazinczy-utóban lakott, ekkor elköltözött a pompásan berendezett garzonlakásába. Ettől fogva szakított eddigi szolid életmódjával és gyakran látható volt az éjszakai mulatóhelyeken. Felvettette magát a Lipótvárosi Kaszinóba, ahol eleinte nem vett részt a kártyában, később azonban a bakkarat asztalhoz ült és nagy összegekben folytatta a játékot. Az embereknek nem tűnt fel ez, mert tudták, hogy nagy fizetése van.

— Azonkívül a tőzsdén játszik, — mondogatták — és ügyesen spekulál; nagy vagyont harcosolt már össze ez a fiatalember.

Ez azonban tévedés volt, mert Obláth a bankasztalnál elvesztett pénzt a bank kasszájából vette ki, amint az később ki is derült. Arról is sokat beszéltek, hogy a fiatal bankfőnöknek viszonya volt Ócskay Juliannával, a főváros szerte ismert, 43 esztendő, még mindig szép elvált magnásasszonynyal, akire sok pénz költött.

Obláth augusztus elsején szabadságra ment; ő Abbáziába utazott, a kedvesét pedig Parádára küldte és — amint ezt most megállapították — nagyobb összeget bocsátott rendelkezésére.

Mult szerdán a bank vezetősége megvizsgálta az összes fiókinzeteket és a belvárosi fióknál is átvizgálták mindent. Az okozta Obláth vesztét, hogy távollétében tartottak vizsgálatot, mert így nem tudta eltüntetni azokat a jeleket, amelyek bűnösségét elárulták.

A bank vezetősége megállapította, hogy értékpapirokban és készpénzben ötvennyolcezer korona hiányzik. Eleinte azt hitték, hogy

könyvelési tévedésekről van szó, mert lehetetlennek tartották, hogy Obláth sikkasztást kövessen el. Táviratoztak Abbáziába az igazgatónak, hogy azonnal jöjjön haza. Obláth erre telefonon kérdést intézett a központi igazgatósághoz:

— Miért van rám szükség?

— Ötvennyolcezer korona hiányt állapítottunk meg; jöjjön azonnal és hozza rendbe a dolgot.

— Szombaton este otthon leszek, — felelte Obláth — bizonyosan elkönyvelés lehet csak.

Ekkor a bank vezetősége még egyszer precizen megvizsgálta mindent és kétséget kizáró módon megállapították, hogy Obláth elsikkasztotta az ötvennyolcezer koronát.

Miután az igazgató se szombaton, se vasárnap nem jött meg, a vezetőség hétfőn megtette ellene a följelentést a budapesti rendőrségnél sikkasztás miatt. A rendőrség táviratozott Abbáziába, ahonnan azt válaszolták, hogy vasárnap Fiuméba ment s a csomagjait is magával vitte.

A fiumei rendőrség megállapította, hogy Obláth vasárnap este a vasúti állomásról Budapestre akart utazni és külön kocsit, vagy hálófalkét kért, de miután már nem kapott egyiket se, hát podgyászaival együtt Pragerhofon át Bécs felé utazott. A budapesti rendőrség azonnal táviratozott Bécsbe is, hogy tartóztassák le Obláthot, onnét azonban máig sem kaptak feleletet.

Ma este megjött a szomorú hír: Obláth a schönbrunni parkban ma délután kétszer a fejébe lőtt és meghalt. Zsebében levelet találtak, amelyben egyik barátjától elbucszuk. A levél alatt Obláth neve olvasható és így a személyazonossága kétségtelen. Alig néhány fillért találtak az igazgatónál.

Egy detektív ma leutazott Parádára Obláth kedveséhez. Az ottani postán egy levél és csomag érkezett a nő címére Bécsből. Obláth küldte mindkettőt. A levél így szól:

Kedvesem, kellemetlenség történt velem, amelyet már nem lehet jóvá tenni. Két napig Bécsben maradok, innét tovább utazom, isten tudja hova. Ne írj nekem, hiszen a címetem úgy se tudod. Fogadd utolsó ajándékul a karperecet, amelyet a csomagban küldök. — Ölel Aladár.

A levéllel együtt érkezett csomagban briliáns kövekkel kirakott aranykarkötő volt.

SPORT.

+ Országos atletikai verseny. Az Aradi Atletikai Klub szeptember 8-án, Kisasszony napján tartja szokásos őszi atletikai viadalát. Még élénk emlékezetben van az atléták tavalyi jubiláris versenye, melyen Wardener báró magasugró bajnok 185 centimétert ugrott, Szathmárv K. idei angol bajnok rudugrásban startolt, Wiesner Frigyes, Magyarországot egynegyed angolos rekordere, fenom futást produkált. Ezekon kívül a fővárosi atléták színe-java tette izgalmassá a jubiláris versenyt. Szeptember 8-án az idén is meg fog ismétődni. A tavalyi itt szerepelt elsőrendű klasszisok mellett a kiváló tehetségű fiatal gárda fojja élénkíteni a mezőnyeket. Az A. A. K. értékes jubiláris vándordíját tavaly a M. A. K. nyerte meg. A hatalmasan megerősödött B. E. A. K. készül az idén a győzelmű babért a M. A. K. tól elragadni. E két egylet versengése a fővárosban is esemény számba megy minden verseny alkalmával. A két egylet teljes gárdájának indulása már is elég biztosíték a verseny nivójára nézve. E két egylet mellé sorakozik a többi fővárosi egylet és szokatlan nagy számban a vidéki versenyzők.

— A „kolerás“ mézáros. A tegnap éjjeli hírek szállingóztak Aradon. Arról 1910. szeptember 1. Mikalának

A kolera.

— A veszedelem nem terjed. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 31.

A koleraveszedelem nem terjed. Visznek ugyan be mindennap — talán inkább csak a közönség megnyugtására — több ugynevezett gyanus beteget, de valamennyiről hamarosan kiderül, hogy nem kolera a bajuk. Az ország más részeiben is igen kedvező a helyzet.

Mai hireink ezek:

Riadalom Budapesten.

Budapestről jelentik: Ma reggel nagy riadalom volt az általános munkásbetegségítő péntárnak Dob-u-cában levő rendelő intézetében. Egy beteg hirtelen nagyon rosszul lett, amitől a várakozó betegek megrémültek, mert azt hitték, hogy koleraesettel van dolguk. Csakhamar megjelent a kerületi tisztí orvos, aki elrendelte, hogy a beteget szállítsák be a Szent-Gellért kórházba, azonkívül az összes többi beteget is fertőtlenítsék. Ez megtörtént, azonkívül a betegnek Csengery-utca 3. sz. lakását is dezinficiálták. Az összes illetékes kerületi előljárókat értesítették, hogy öt napi megfigyelés alá vegyék a betegek hozzátartozóit.

Gyanus megbetegedés.

Budapestről jelentik: Ma délelőtt arról értesítették a Szent-Gellért kórház vezetőségét és a tisztí főorvost, hogy az Ovoda-utca 41. számú házban egy ember koleraiban megbetegedett. A főorvos azonnal kiment a jelzett helyre és az I. emelet 17. sz. egyszobás lakásában az ágyban fekvő találta Vincze László pénzbeszedőt. A lakásban Vincze feleségén kívül még hat albérlő lakott. Magyarevics dr. azonnal intézkedett, hogy mind a nyolc személyt beszállítsák a Szent-Gellért-kórházba. Valamennyit fertőtlenítték, azonkívül a lakást és az egész házat alaposan dezinficiálták. Vincze állapota rendkívül súlyos; aligha marad életben. Feleségét és az albérlőket a megfigyelőbe internálták és öt napig tartják őket ott. Még nem állapították meg teljesen, mi a baja. A bakteriológiai vizsgálatot nyomban megtartották, az első vizsgálat eredménye negatív volt; nem találtak semmit, amiből kolera lehetne következtetni. Azt hiszik, hogy kolera nosztra, ugynevezett nyári hevény bélfurattal van dolguk az orvosoknak, de miután Vincze állapota rendkívül súlyos, a vizsgálatot tovább folytatják. Végleges eredményt csak 1—2 nap múlva lehet megállapítani.

A pozsonyi halott.

Pozsonyból jelentik: Ma délelőtt boncolták fel az állami kórházban Trnka Magdolnát, aki tegnap este félhétkor halt meg ázsiai koleraiban. A boncolást Funker dr. kórházi főorvos végezte Kaiser Károly dr. közegészségügyi főfelügyelő és két hatósági orvos közreműködésével. Trnka Magdolna rettenetes halálküzdelmet vívott. A halotti szentségeket már előzőleg felvette, de egy-két napig olyannak látszott a helyzet, hogy sikerül kigyógyulnia. Tegnap délben azonban rohamosan rosszabbra fordult a helyzete. Injekciókat adtak be neki, de ez nem használt. A koleras asszony vére hamarosan sűrűsödött, úgy, hogy semmi folyadék se volt már benne. Halálküzdelme rettenetes volt; sirt, nyögött, nagy, kővér teste megmegrándult a kinoktól. Negyedhét után megszólalt:

— Jaj, nagyon rosszul vagyok . . .

Tíz perc múlva halott volt. Teste egészen térszínű, kékes színű. A kórháznak azt a

ismeretlen lakóru . . .
vatalos lap apró kuriális stílusú hírei között gyakran komoly élethistóriákról, néha magas tartalmúak letöréséről számol be. Igy utolsó falálkozunk a

részét, a hol feküdt, fertőtlenítették, ugyszintén az ápolókat és orvosokat is.

Délben a tizenkét órai vonattal megérkeztek az elhunyt asszony nozzátartozói is, akiket a főorvos még tegnap este táviratban értesített a halálról. A temetés a boncolás után azonnal, tehát már délután 2 órakor megtörtént.

Éjjel jelentik: A boncolás megállapította, hogy Trnka Magdolna ázsiai koleraiban halt meg. A halottat szublimálttal áztatott kendőbe kötötték, majd fűréssporral kibélelt koporsóba helyezték és leeresztették a 3 méter mély sirba. A koporsóra fél méter vastagon meszet tettek. A temetésen csak a hivatalos személyek jelentek meg.

Ujabb esetek Bécsben.

Bécsből jelentik: Tegnap későn este három kolera-gyanus beteget szállítottak be a Ferenc József-kórház járványosztályába. Egy nap-számot a Lipótvárosból, egy hivatalnoknőt a XI. kerületből és egy cselédet a VII-ik kerületből. Mind a három betegnél erős hányási rohamok léptek fel és egyéb kolera-gyanus tünetek mutatkoztak. Az orvosi vizsgálat szerint még egyáltalában nem lehet megállapítani, hogy tényleg ázsiai koleráról van szó. Nyelvre minden óvintézkedést megtettek és ma reggel mind a három betegnél megkezdtek a bakteriológiai vizsgálatot.

Kolerás eset.

— Elmeséli egy doktor. —

Ha jól tudom egyet ütött
A városház toronyórája,
Mikor a csengő megszólalt
S lárma kelt az előszobába'.
Sietve elhagytam az ágyat,
Noha szívem ez ellen lázadt.
S bár a takaró szörnyen húzott
Felöltöttem egy régi blazot.
S kinéztem. Bájos ifju hölgy
Remegett a váróteremben,
Kétségbeesve zokogott
Amikor elébe kimentem.
Hiába csillapítottam,
Sokáig nem tért ő magához,
Sirt, jajveszékelt, kiabált,
Imát küldött az ég urához.
Végül egy jó félóra múltán
Könnyek közt megszólalt a lányka:
„Doktor ur gyorsan jöjjön el.
Aladár meghal koleraiba' . . .“

Szememet elhagyá az álom,
Felvettem a másik kabátom.
Az ajtót tárva-nyitva hagytam
S az ifju hölgygel elrohantam.
Utközben firtatgatni kezdtem:
Vannak vajon gyanus jelek,
„Göröcsök fogják-e meg a testét,
Lázonganak-e a belek?
Az arca sárga, kék-e, zöld-e,
S ráismer-e az ifju hölgyre?“

Zokogva szólalt meg a lány:
„Most már biztos, végkép belátom.
A meghatározás talál,
Kolera tört ki Aladáron.
Bizeny az arca zöld és sárga
S reitentőn vonaglik az ajka,
Ha néhány szót válték csupán
Más ifjuval, s ő ezt meghallja.
Göröcsösen ragasszkodik hozzá,
Hogy vele legyen nappal-éjjel
És ismétljem szüntelen:
Mint szeretem lelkeim hevével.

meg Deutsch Sándor táncintézetét az Ipartesület dísztermében, melyre beiratkozni már most lehet Bercsényi Miklós-utca 18 sz. alatt. Külön kereskedő-, diák- és iparos-kolon. Külön órák ugy háznál, mint a táncintézet helyiségében. Szeptember 4-én, vasárnap délután és este 8-8 mi a betegség leggyakorlatfogást kör Kétségkívüli szimptomája:

— Hogy nem vagyok hü ő hozzá

Már tizszer a szememre hányta.“

Lejegyezte:

őrs.

Jenő főherceg Nagyváradon.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 31.

Jenő főherceg szárnysegéde, Scharitzer vezérkari ezredes társaságában tegnap Nagyváradon időzött. A főherceg az erdélyi hadgyakorlatra utaztában kiszállt Nagyváradon és az éjszakát meg a mai délelőttöt ott töltötte.

Jenő főherceg tegnap este szárnysegéde társaságában a Pannonia szálloda éttermében vacsorázott. A főherceg vacsora előtt és ékezés közben állandóan magyarul beszélt szárnysegédével.

Lassan fogyasztották el az egyszerű vacsorát. Közben a főherceg több anekdotát mondott el, amiken a szárnysegéd nagyokat hahotázott.

Vacsora után a szállodai portás öreg, pápazemes levélhordót vezet a fenséges ur elé. Mélyen meghajtják magukat mindketten s az öreg levélhordó zsiros sapkáját megthatottságában az asztalra teszi, közvetlenül a főherceg elé.

A fenséges ur elmosolyodik és két hatalmas levélesomót vesz át, mely express, poste restante érkezett címére Nagyváradra. Levelek vannak az egyik csomóban, ujságok a másikban. A főherceg maga bontja ki a leveleket. Csak átfut rajtuk a szeme, aztán odaadja az adjutánsának.

Az ujságáros leány is megérkezik közben.

— Etilap! — kiáltja mindenfelé. Az ezredes vesz belőle s amint meglátja a címlapon a Mihailovich nevet, gunyos mosolylyal nyújtja át a főhercegnek. A cikk rendkívül érdekli ő fenségét, gyorsan olvassa át a sorokat s mikor a végére ér, elég hangosan szól át az ezredesnek:

— Nem hiszek belőle egy szót sem.

Gyorsan végez az egész ujsággal. Csak a címekeket olvassa el, azután leteszi az ujságot a levélesomóra.

A főpincéért hívják azután. Maga rendelte meg ma délelőtt fél 12 órára az ebédjét. Gulyást szeretne enni, de később eszébe jut, hogy nagyon szereti a főtt marhahúst. Nem tudja elszánni magát, hogy mit egyék. Végre is a mellett dönt, hogy fshérleveset eszzen, marhahúst, paprikás csirkét és tejföls palacsintát.

Már kilencet is mutat az óra s a fenséges ur még mindig humoros dolgokat mesél az ezredesnek. Végre elfogy a szivar is s kifogynak a vicekből is. A fenséges ur oldalára köti kardját, aztán az ezredessel fizetés nélkül, oszondben eltávoztak.

Vacsora után néhányszor végig mennek a Rákóczi-uti korzón, aztán a Habsburg főherceg visszatér szobájába. Odafenn is a magyar ujságokat olvassa. Az ezredes pedig kiül a Róyal kávéház terrasszára.

Vacsora után az egyik nagyvárad lap munkatársa megkérte Scharitzer ezredest, mondjon valamit a főhercegről.

Nem, szó sem lehet róla — mosolygott az ezredes. Nincs mit mondanom. A fenséges urnak nagyon tetszik Nagyvárad. Szereti a magyar városokat.

— És a magyarokat? — kockázattáta meg az ujságíró a kérdést.

— Nagyon szereti — volt a felelet.

HIREK.

— Egy negyed évszázad. Az Aradi Közlöny, amely ezévből huszonötödik évfolyamába lépett, szeptember 1-én új előfizetést nyit. Az Aradi Közlönyt a közönség mindenkor komoly és megbízható szószólójának ismerte. Az Aradi Közlöny tartalmas, változatos voltát a közönség elismeri azzal, hogy támogat bennünket. Mert nekünk minden törekvésünk odairányul, hogy a publikum igényeit a gyors és pontos hírszolgálat, az események hű és tárgyilagos regisztrálásával kielégíthessük.

Az Aradi Közlöny előfizetési árai: helyben egy évre 24 korona, egy óra 2 korona,

vidéken egy évre 28 korona, egy óra 2 korona 40 fillér.

A hátralékos előfizetőket felkérjük, hogy előfizetéseiket megújítási sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében zavarok álljanak be.

— Kaland a levegőben. Párisból jelentik: Tudvalevőleg Bielovucic aviatikus tegnap 800 méter magasságban körülrepülte az Eiffeltornyot és visszatért Vichy le Molinsauxba. Az aviatikusnak érdekes kalandja volt a levegőben. Párison kívül meglátott egy léghajót, mely 3-400 méter magasságban lebegett. Bielovucic nekiirányította aeroplánját és megközelítette a léghajót. Az aviatikus és a léghajó vezetője barátságosan üdvözölték egymást és néhány percig elbeszélgettek. Leszállása után Bielovucic nagy megelégedéssel nyilatkozott utjáról. Azt mondta, hogy repülőgépe feltétlenül biztonságosan irányítható és hosszabb ideig sikerült a léghajó közvetlen közelében maradnia.

— Interpelláció a trónörökös miatt. Budapestről jelentik: Egy estilap értesülése szerint Ferenc Józsefet az ő jubileumi ünnepekor Ferenc Ferdinánd osztrák császárnak szólította meg. Emiatt a függetlenségi és 48-as Jutspárt a képviselőház egyik ülésén interpellálni és támadni fogja a kormányt.

— Károlyi Gyula gróf lovagias ügye. Annak idején írtunk róla, hogy Szavu Konstantin, a Tribuna volt korrektora és stromán szerkesztője azt a nevetséges vádat koholta Károlyi Gyula gróf, az Erdődy-Dézy becsületbíróság elnöke ellen, mintha vele elintézetlen ügye volna. A Világ című lap ezt a vádat komolyan vette és azt állította Károlyiról, hogy nincs joga a becsületbírósági elnökséghez. A Károlyi-Szavu-afférben tudvalevőleg Urbán Iván mostani főispán és Friebeisz Miklós nagybirtokos voltak a gróf megbízottai, tehát ők legjobban ismerik az affért. Urbán és Friebeisz ma a következő sorokat intézték a Világ című laphoz:

A „Világ” augusztus 24-én 126-ik számában „Az Erdődy-ügy”. — „Károlyi gróf, a becsületbíró” című cikke az igazság és a becsületes lapját olvasó nagyközönség érdekében kijelentjük, miszerint az abban közlött nem felelnek meg a valóságnak. Amidőn ezt a legszigorúbb tárgyilagossággal igen tisztelt szerkesztő ur tudomására juttatjuk, egyben kijelentjük, hogy hírlapi polemikába becsúszkálni nincsen szándékunkban, s így ezen felvilágosító részünkről befejeztünk je-

— Országos vihar. Tegnap napi rekkenő földrengés után ma este 11 órakor sötét felhők vonultak az égboltra. Forró keleti forgószél hajtotta a város felé elviharzó felleg, de háromnegyed tíz órakor a szélvihar elült és csakhamar hűvös, bőséges eső áztatta a földet. Az esőt dörgés és villámlás előzte meg a légköri zavarok következtében, mely úgy látszik az egész országra kiterjedt, a telefon- és távírda központok nem végeztek kapcsolást. Az ország igen sok helyén volt ma este vihar és eső, úgy, hogy a vérvárárt hőstüledés nemcsak lokális jelenség. A másfélóra hosszattartó esőzés következtében a temperatura változás elég jelentékenynek mondható. — Szegedről azt jelentették éjjel, hogy a vihar következtében a távíró és telefon vezeték sulyosan megrongálódtak. Erős zivatar volt Pécsen és környékén, továbbá az egész Bihar megyében.

— Titokzatos házasság. Bécsből jelentik: A napokban feltűnő bűnpör tárgyalását kezdi meg a bécsi törvényszék. Végül folytat egy előkelő ügyvéd özvegye. A hölgy titokban férjhez ment egy fiúval. A hölgy titokban miután első férjével, duszardág ügyvédhez, kikötés mellett hágyott rá egy millió koronát, hogy az első férj kamatait addig élvezheti, amíg más férjhez megy. A hölgy nem akarta elveszíteni ezt a kamatot és titokban férjhez ment a tovább felvevő a pénz kamatait. A dolog most derült ki a hölgy ellen az ügyészség család miatt vádat emelt.

— Kétszáz liter hamisított tej. A városi orvosi hivatal és a rendőrség, kötelességének megfelelően most kettőzött éberséggel és szigorúsággal őrködnek a hamisított élelmiszerek árusítása felett. A fertegző kolera-veszedelemnek egyik legjobb terjesztő talaja a hamisított tej és ezért különösen ezt a cikket igyekeznek a hatóság a visszaélések ellen óvni. Hecht Adolf dr. tisztii orvos és Moldován Ödön rendőrhadnagy raponta koboztak el hamisított tejet. Ma hát tejárusító ellen idehívták meg a vizsgálatot. Schlechter Ferencné, özvegy Stefan Mártonné, Vilcz Ádámné, özvegy Kovács Istvánné, valamennyien Szentléányfalváról, Keller Antalné Gogoráról, Mikucza S. Erné Mikalakaról, Láng Vendelné Aradról vízzel hamisított tejet árusítottak a piacon. Körülbelül kétszáz liter tejet koboztak el és küldötték fel belőle mintát a vegyvizsgáló állomásnak.

— Crippen idegyógyintézetben. Londonból jelentik, hogy Crippent a rendőrségen folytatott tárgyalás izgalmait nagyon megviselték. Teljesen örült ember benyomását teszi, s ezért idegyógyintézetben helyezték el.

— Kolerafészkek a Marosparton. A következő panaszos sorokat kaptuk: Igaz tisztelt Szerkesztő Ur! A Marosparton kolerafészkek van. A temesvári hid közelében, a Maros tusaó partján, a víz közvetlen közelében vagy nyolc-tíz méter és néhány ló hullája oszladozik. Az oszló dolgok rettenetes büzt terjesztenek és megmérgezik a környék levegőjét és a Maros vizét. Ez a bacillusokkal telt víz lefolyik a fürdőbe, legnagyobb élvezetére a fürdőző közönségnek. Ha, ne adj isten, toera találna kitörni, ez a hely bizonyan legjobb melegegya lenne a nyavalyának. Ajánlatos lesz a főkapitány ur figyelmét idejkorán felhívni a bacillust termelő helyre. Tisztelettel Marospartit sétáló.

— A haragos földbirtokos merénylője. Nyiregyháza-ról jelentik: Palla János nyiregyházi földbirtokos vadászni ment. A vadászat eredménytelenül végződött. Efelőtti dühében Palla a vadászati kutyát véletlenül vért cölbe, amelyen

— A letartóztatott gyáros. Budapestről jelentik: A letartóztatott Zucker A. Hermann az éjszakát a rendőrségi zárkában nagyon nyugodtan töltötte. Gyujtogatással nem rendelkezik, csak azzal, hogy felhasználja a tüzeseteket a gyári gyarapodására és a kárbecslés előtt nagymennyiségű üvegholmit zuzatott össze és dobott az udvarra. Zucker tagadja, hogy ez igaz volna, ugyanaz tagad Fischgrund is. Azt mondják, hogy a raktárnak, akinek a gondatlansága okozta a tüzeket, azzal akar szabadulni, hogy őket megrégalmazza. A terjedő kihalgatással a rendőrségen egyelőre nem fejeződött a Zucker ügy, és segítségül ma délután átkísérték az ügyészséghez a vizsgálobíró utasításának eleget tenni. Tóth János rendőrkapitány és Csizsar dr. rendőrfogalmazó most folytatják a nyomozást; úgy a tisztosítási oszlop mint a gyujtogatás ügyében is tovább nyomoznak. Zucker letartóztatása ma reggel kínos szenzációt keltett az erihodai zsidók körében, akiknek nagy emberük, vezérük, segítőjük volt Zucker, aki egy Löbovits nevű barátjával együtt két évvel ezelőtt még azon is buzgólkodott, hogy az Oroszországból elűldözött zsidókat itten letelepítse. „Átutazó izraeliták gyámoltó egyesülete” címen ottont akartak adni honfitársaiknak addig, amíg ezek itten lakáshoz jutnak, de a belügyminiszter nem engedélyezte a telepítő ottont.

Érdekes, hogy Zuckernek tizenkét elrejtett raktára van az Akácfa utca 32. és 37. szám alatt. Ide hordatta át áruinak nagyrészét a Nagymező utcától. Az akácfa-utcai raktárban 330.000 K. értékű áru volt felhalmozva és ezt külföldi biztosító társaságnak bízottotta be. Tegnap előtt egy új tanu jelentkezett a vizsgálóbíró s azt vallotta, hogy kiballgatott egy beszélgetést, amely Zucker és Hammer között lefolyt. Tanu eladta, hogy az első tüzeset után a két ember bizalmasan sutlogott egymással. Zucker megeskette Hammert, hogy bármi történik nem fogja őt elárulni. Zucker 50.000 korona értékű Hammernek.

— Az orvoskongresszus. hölgybizottsága. szeptember 8-án tartandó orvoskongresszus kerén nemcsak a helybeli orvosok buzgólnak fáradhatatlanul, hanem a siker érdekében segítő társakul hívják az orvosok feleségeit, akik bizonyára örömmel fognak közreműködni a kongresszus minél impozánsabbá tételében. A rendező-bizottság ugyanis mai ülésén eldöntötte, hogy egy hölgybizottságot alakít, amelyben való részvételre valamennyi helybeli feleséget felkéri. A hölgybizottság elnök Issekutz Lászlóné volt szíves elvállalni. A bizottságnak a kongresszus alkalmából fontos szerep jut, mert a kongresszusi nagy része feleséget is magával hozza. Állapította már a rendezőség a menyházai dulás részleteit is. E szerint a megérkező vi lászreggeli lesz, ami után a vendégek dőtelepet tekintik meg. Fél két órakor ebéd, amikor, mint az egész menyházai duláson, a kongresszusi tagok Wenckhei vendégei lesznek. Menyházán a vendégfőszolgálat és az uradalmi felügyelő főszolgálati.

— Visszahelyezett községi jegyző. 3 héttel e. előtt hírt adtunk Harsányi mezőkövácsházai jegyző felfüggesztéséről. A felfüggesztés végzés ellen Harsányi Gyú nádmegeye a'ispánjához telebbázzással elment az első foku határozatnak gesztés hatályára vonatkozó részének toztatása mellett Harsányi Gyú a jegyző sába visszahelyezte, mert az ellene e. dak nem tekintik ők oly súlyos ter. nek, mely a felfüggesztést tenné si

— A „kolerás“ mézárós. A tegnapi éjjeli órákban riasztó hírek szállingóztak Aradon. Arról beszéltek mindenfelé, hogy egy ember Mikalákán kolerában megbetegedett és minden peroben várják a halálát. Az emberek izgatottan tárgyalták a dolgot a kávéházakban és vendéglőkben és mindenfelől kérdésekkel ostromolták Schreiber Vilmos dr. t;

— Igaz e, hogy kolera van?
 — Hogy van Dreichlinger?
 — Mit csinál a mikalákai mézárós?
 Schreiber dr. alig győzött válaszolni.
 — Kérem, hagyjanak békében. Nem hiszem, hogy kolera volna, de az ilyen járványos világban nem lehet tudni semmit. Tény, hogy a szegény ember nagyon rosszul van. Göresökben hever, folyton hány, az arca egészen sápa. Jelentést tettem az esetről Villányi dr.-nak. Holnap délelőtt kimegyünk mindketten, majd meglátjuk, hogy lesz. Reméljük, hogy nem lesz baj.

Ma délelőtt tíz órakor a két orvos ki is ment Mikalákára. A mikalákai mézárós jóízűen aludt. Alig tudták felverni.

— No, hogy van Dreichlinger bácsi? tudakolták tőle.

— Készülőben van, — felelte a mézárós — meg vagyok valahogy. De az átkozott görögöttem. Azok a dinnyék, azok a dinnyék.

— Hányat evett meg Dreichlinger bácsi? — kérdezte Villányi dr.

A mézárós lesütötte a szemét és szegénykezve vallotta be:

— Hatot ettem. Három görögöt és három sárgát. Nagyon szeretem a dinnyét.

A mézárós egyébként már kiheverte a zöld dinnyék következményeit és erősen készülődik a következő nyárra. Addig azonban nem nyúl a dinnyéhez.

— Regényes szereltem. Kaposvárról jelentik: Szántó Juliska 15 esztendőes kapos szentbenedeki leány ezeltől másfél esztendővel beleszeretett Kovács István kapos szentbenedeki 45 éves, nagycsaládu gazdaemberbe. A viszony csakhamar annyira bensősévé vált, hogy a leány elhagyta a szülei házat s beköltözött egyik szomszéd faluban egy lakásba, melyet Kovács vásárolt és rendezet be a leány számára. Hasztalan igyekeztek a rokonnok, majd a falubeliek is rábeszélni a leányt, hogy hagyjon föl a bűnös viszonyról, engedje vissza Kovács családjához, a leány nem hallgatott a szóra. Mikor a falubeliek nyelvéből már az utcára se mehetett a leány, Kovács bevitte a leányt Kaposvárra s a Kálvária-utcában vett föl részére lakást s most ide járt be Kovács gyakorta a leányhoz. A rendőrség azonban hamarosan tudomást szerzett a viszonyról s a leányt a városból kiutasította. Juliska a kiutasítás dacára a városban maradt, máshol vett lakást s hogy a rendőrség nyomára ne akadjon, most már be sem jelentette a rendőrségnek lakását. A rendőrség azonban néhány nappal ezeltől megtudta, hogy a leány Kaposváron tartózkodik és tiltott visszatérésért 14 napi fogházbüntetést kapott. Mikor Kovács megtudta, hogy szerelme börtönbe került, bémént Kaposvárra, kileste, melyik cellában őrzik a leányt s amíg csak büntetését le nem töltötte, el nem mozdult a leány börtönének ablaka alól.

— Letartóztatták az erzsébetfalvai sikkasztót. Newyorkból, az osztrák-magyar főkonzulátustól ma délelőtt kábeláviratot kapott a budapesti főkapitányság, amely értesíti a konzult, hogy Kolláth Györgyöt, a sikkasztó erzsébetfalvai pénztárosát, aki Newyorkban Kern Ernő dr. néven tudakozódó irodát tartott fenn, ott a budapesti rendőrség távirati megkeresésére letartóztatták.

— Ismeretlen lakosyü. A közönséges hivatalos lap apró kuriális stíjusu hírei között gyakran komoly élethistóriákról, néha magas egzisztenciák letöréséről számol be. Igy utolsó számában két érdekes névvel találkozunk a szürke hírek között. Az egyik hírben a dévai törvénytörés ismeretlen tartózkodásu Borzemissza János báró ellen egy bécsi cságnak 1820 korona és járulékai iránti keresete ügyében ügygondnokot rendel ki. A másikban pedig a szegedi törvénytörés egy 3000 korona váltókereset ügyében rendel ki ügygondnokot. Ez Kóvér Gusztáv ügye. A Bornemissza báró és a Kóvér Gusztáv neveit nagyon sokan fogják meglepetéssel olvasni. A Bornemissza báró neve különben nem először fordul elő a hivatalos lapnak ugyanebben a rovatában.

— A Maros halottja. Makóól jelentik: Előző hó 28-án, vasárnap délután 1 órakor a Maros toronali oldalán egy leányt láttak többen ballagni. A leány folyton imádkozva s letérdelve eljutott egészen Vertán István szülői szőlőjéig s ott leült a partra. Levette a papuczáit, belekötötte egy fűzr kendőbe, gondosan összehajtogatva egy újságpapírba, beletett egy levelet is. Azután alkalmos helyet keresett, lement a víz széléig s ruhástól beleugrott a vízbe. Néhány pillanat múlva segítségért kiáltott a leány, aki úgy látszik, magához térített a hileg víz. Vertán István szőlőmunkása, Nagy Antal hallotta a segélykiáltást, oda is sietett a Marospartra, de már akkor a leányt annyira besodorta a víz árja, hogy hiába nyújtogatta be uána Nagy Antal a hamarosan elkerített lécdarabot, nem érteite el vele s a leányt néhány pillanat múlva a munkás szemelattára elnyelték a hullámok. Azóta nem is került elő, holtteste két nap óta a vízben van. A rendőrség megállapította, hogy az öngyilkos Kabók Viktória 20 éves makói leány volt. Előző óta epilepsziában szenvedett, észjárása se volt tökéletes, úgy hogy többször megfigyelés alatt volt a kórházban. Búcsulevelet egy városi árvaszéki végzésre írta rá. Kuszált, alig olvasható sorok ezek s azt lehet kivenni belőle, hogy kereste a halált. „Itt érzem jól magam“ — írja a leány. A temetésére nézve is intézkedik s meghagyja, hogy a városi árvaszékben kezelet 100 koronányi apai jussából temessék el. Ugy látszik, hogy a rendőrökkel nem tulságosan rokonszenvezett a szegény leány, mert azt is megírta, hogy a rendőrök ne avatkozzanak az ő dolgába, hanem a temetésére a megyei hajduk vonuljanak ki.

— Tűz. A Dmester utca 41. szám alatti házban levő kukoricamalom az éjjel kigyulladt. Mielőtt a tűzoltók kiértek a tűzhöz, a házbeliek eloltották azt.

— Tanszerkiállítás nyitva reggel 8-tól este 8-ig, Weisz Leó könyv- és tanszerüzletének főtelemeleti helyiségében. Megtekintése díjtalan.

— Üzlet mint látványosság. Arad város létkető üzleti életébe új színt, világvárosi jellegget hozott az Arad Csánai-Gazdasági Takarékpénztár monumentális, Arad város legszebb palotája. Ez új palotában már megnyitott Singer Sándor agilis modern kereskedő látványosság számba menő női divat és kelengye áruháza. A divat legújabb szenzációi művészi elrendezésben pompáznak a párisi mintára készült kirakatokban és bent az áruházban megiepi a látogatót az előkelő izlés és művészi gondtal megkonstruált berendezés. Fehér tónus dominál a hatalmas méretű áruházban, művészi faragványu árkádok húzódnak végig a terem felső részein, melynek oszlopai alatt vannak elhelyezve a raffinált izlésű divatcikkék, a fantázia ragyogó megnyilatkozásai. Singer Sándor új divat-áruháza mint látványosság is a legvonzóbbak egyike és mint divatirányítót méltón illeti meg a világvárosi jelző. 3164

— Legjobb könyvelmet az iskolakönyvek beszerzésénél Kerpál Izsó könyvkereskedése nyújtja azáltal, hogy a város e legtagasabb és már óriási méretűnél fogva is látványosság számba menő impozáns, nagy üzlethelyisége kikerülhetővé teszi a fullasztó hőségben való, néha órákig tartó szorongást és várakozást. Megfelelő számu megbízható kiségitő személyzet folytán pedig bárki 5-10 perc alatt kényelmesen elintézheti könyvbeszerzési szükségletét. 3367

meg Deutsch Sándor táncintézte az Ipartestület dísztermében, melyre beiratkozni már most lehet Bercsényi Miklós-utca 18 sz. alatt. Külön kereskedő-, diák- és iparos-kolon. Külön órák ugy háznál, mint a táncintézet helyiségében. Szeptember 4-én, vasárnap délután és este ösmerkedési összejövetel. Szives pártfogást kér Deutsch Sándor, okl. táncintéző. 3147

— Az időny előrehaladtával női bőr- és se-lyem táskák, utazó kofferek, uti készletek, kalap bőröndök, utazó kosarak, tennisz-verők, futballok, kerekas korcsolyák, stb. mélyébe leszállított árban lesznek eladva Hegedűs Gyula kereskedésében Aradon, Andrassy-tér 15. Telefon 506. 1761

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

— Az átutazók figyelmét tisztelettel főlhívjuk arra a körülményre, hogy az Aradi Közlöny a vasuti állomásnál nem a csomagszállító részvénytársaság alkalmazottjánál, hanem lapunk külön megbízottjánál kapható az állomás előtti téren.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegséknél, köszvényes, cukorbetegségnél, vörhenyes és hurutos bőrbetegségeknél, mágnál kitűnő hatású.

Tornai-ásványvízgyógyintézet, Gyula.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban.

SCHULTES ÁGOST

TARKASÁGOK.

(„Hajnali fél tíz.“) Egyik újságíró társunkat egy becsületsértési ügyből kifolyólag többször megidéztek a vizsgálóbíró elé. Minthogy a vizsgálóbíróknak megvan az a rossz szokásuk, hogy minden „terhelhet“ hajnali 8 órára idéznek meg, az újságíróknak pedig szintén megvan az a rossz szokásuk, hogy éjszakai munkájuk miatt a délelőttiüket rendszeren átalusszák, a vizsgálóbíró kénytelen volt legutóbb előállítás terhe mellett kiállítani az újságíró levelet. Ez se használt. Az újságíró nyugodtan aludt ma reggel, amikor fél tíz táján be-godta a levelet, hozzá egy detektiv és könyörtelenül kirázta a párnák közül. Végtelen álmos képpel jelent meg a borzashaju bohém a vizsgálóbíró jegyzője előtt.

— Mondja szerkesztő ur, nem kellemetlen Önnek, hogy rendőrről kell elővezettetnem? — kérdezte tőle szemrehányó hangon.

Az újságíró komolyan válaszolt:

— A rendőri elővezetés egy csöppet se kellemetlen. De hogy hajnali fél tízkor felzörgött és kihuzott az ágyból, azért megérdemelném, hogy helyettem őt zárják be.

(Kétféle por.) Ezt egy önkéntes mesélte, a katoná-élményei között:

Mikor berukkelt, kipakelt a kaszárnyában, a káplár nézte a műveletet. Egyszerre csak előkerül a helmi közül egy turesa kis skatulya.

— Mi az? — kérdi a káplár.

Az önkéntes félénkei felel:

— Fogpor.

A káplár gögösen mesolyog.

— Erről is le fog szokni itt nálunk, — mondja fölényesen.

— Miért?

— Mert a katonának erre nincs szüksége.

— Nincs? Gondolja?

— Bizony nincs. Ki is fogom dobni. Mert a katoná csak kétféle port ismer: puskaport és rovarport.

Kapható a világon mindenütt, minden nagyobb gyógyszerárban és drogériában. Főraktár Magyarország részére: Budapest, Kecskeméti-utca 8. és Rákóczy-ut 9. — Aradon Földes Kelemen gyógyszerárban. Egy doboz ára K 3.—, nagy doboz ára K 5.—. 1951

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Egy cellulozegár új igazgatója. Löwenstein Lajos, a rózsahegy Magyar Textilipari Rt. irodafőnökét, aki aradi származású ember, a romániai Brailában levő cellulozegár vezérigazgatójává nevezték ki.

— A magyar ipar pártolása. A következő sorok közlésére kérték fel bennünket: Szózat az ifjusághoz! Ne vegyünk külföldit! Beszéljünk meg hazánk iparát! Ez a kérésünk szülőkhöz és a beiratkozó ifjusághoz. Írásokban, papírúrkban kitűnő magyar gyarmányt minden kereskedő tart raktáron. Sok milliót takarítunk meg az országnak, ha ezekből hazait vásárolunk. Az ország vagyonsodása, iparának megerősödése nemzeti fennállásunk egyik legerősebb oszlopa. Mindenki hozzájárul annak megépítéséhez, aki magyar papírost, magyar írónt, magyar tollat vásárol. Ne csak szóval, de folytonos hazafias cselekedettel is szeressük a hazát. Az aradi iparvédő szövetkezés.

Budapesti áru- és értéktözsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 31.

Amerika 1-el olesobb. Kínálat megfelelő, vételkedv mérsékelt. 20,000 mm. változatlan.

Arak 50 kilonként szállítás:

	Péld árát	2 órai árát
Buza 1910. októberre	9.83—9.90	9.95—9.96
Buza 1911. áprilisa	10.16—10.17	10.21—10.22
Rosa 1910. októberre	7.35—7.83	7.38—7.39
Zab 1910. októberre	7.83—7.84	7.98—7.99
Tengeri 1911. májusra	5.80—5.81	5.85—5.86

Budapesti értéktözsde. (Táv. jelentés.)

— Aug. 31. —

Magyar aranyjárdék 4%	112.—
Magyar koronajárdék 4%	91.90
Magyar koronajárdék 3 1/2%	81.—
Magy. földteherm. kötvény 4%	92.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsajegy kölcsön	223.—
Tiszasab. és szegedi sorsajegy kölcsön	155.50
Osztrák járdék papírban	93.50
Osztrák járdék ezüstben	97.25
Osztrák járdék aranyban	116.—
Osztrák koronajárdék 4%	93.50
1860. évi osztrák államsorsajegy	171.—
Osztrák-magyar bankrészvény	18.65
Magyar hitelbank-részvény	881.25
Osztrák hitelintézeti részvény	867.50
Osztr.-magy. államvasúti részvény	751.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Német birodalmi márka	117.45
London vista	240.30
Paris vista	95.20
20 márkás arany	28.48

Felolós szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

URÁNIA SZINHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. szept. 1-én, csütörtök:

1. Erichs Richárd, az angol komikus. Humoros. — 2. Svéd dragonosok. Látványos. — 3. Indián bajnok regénye. Dráma. — 4. Sok hűhó a burgonyáért. Humoros. — 5. Rendőröktyúk gyakorlata. Látványos. — 6. A jövő század regénye. Humoros. — 7. Velencei tűzoltóság. Látványos. — 8. A tüzhely. Dráma.

Előadások 7 órától kezdve.

NYÁRI SZINHÁZ.

1910. évi szeptember hó 1-én, 2-án, 3-án és 4-én

a temesvári Modern Nyári Színház tagjainak vendégfellépte

Ujváry Károly

vendégfelléptével.

Saját zenekar.

Szeptember 1-én

Ferde helyzet.

Szeptember 2-án

Papalánya

Szeptember 3-án

A s o m b.

Szeptember 4-én

A szobaur.

vigjátékok 1 felvonásban.

Franciska da Rimini

opera paródia.

A férj
A feleség
Udvarló

Ujváry Károly.

Miss Fregolia.

Helyárak: Alsó páholy 10 kor. 20 fillér. I. emeleti páholy 8 kor. 20 fillér. Támlásszék (1-4 sor) 2 kor. 10 fillér. Támlásszék (5-10 sor) 1 kor. 70 fillér. Támlásszék (11-14 sor) 1 kor. 30 fillér. Támlásszék (15-22 sor) 1 kor. 10 fillér. Erkély (1 sor) 1 kor. 28 fillér. Erkély (2-6 sor) 86 fillér. Erkély (7-10 sor) 66 fillér. Polgári álló 66 fillér. Deák és katonajegy 44 fillér. Karzat 22 fillér. Egy szinlap ára 20 fillér.

Kezdeté este 8 és fél órakor.

Vasárnap d. u. rendkívüli előadás mérsékelt helyárakkal.

Szenzáció.

Csak 4 nap.

Miss Fregolia

a világon egyedül létező amerikai átváltozó művésznő

MŰSORA:

Tenorista, sopranista és bassista: Miss Fregolia.

Villámpincér a

Kozmopolita kávéházban.

Énekes bohózat 1 felvonásban.

Személyek: Biel pincér, Mstr Braun, gentlemen, Fifi, francia soubrett, Arthusa, osillagvizsgáló tanár, Mabeek amerikai tanár, Macaroni, olasz utcai zenész, Miss Braun, feltékegy karnó és rendőr:

Miss Fregolia.

Zeneszerzők: Verdi, Offenbach, Wagner, Sousa, List, Suppé, ??? Fregolia.

Egy rendezvous kövélkezményei, házasságtörési dráma. Személyek:

Mr. Blahn férj, Miss Blanch neje, Jean sürgönyhordó és Charli, udvarló — Miss Fregolia.

A n. é. közönség kérétek a műsoron nem jelzett átváltozások alkalmával a harisnyát és cipőket is megfigyelni.

Vasárnap két előadás: Délután 4 órakor mérsékelt helyárakkal. — Este 8 és fél órakor rendezvény helyárakkal.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen drága jó férjem és szerető atyámk

Vandracsák Károly

temetésén részvételükkel, valamint kik korszorunkkal igyekeztek mély fájdalomunkat enyhíteni, fogadják ezton halás köszönetünket.

Arad, 1910. aug. 31-én.

A gyászoló család.

Angol, francia, német, olasz

nyelvből alapos és legújabb módszer szerinti oktatást nyujt kezdők és haladóknak házbán és házon kívül

Kosztolányi Imréné,

Szabadságtér 13. sz. l. em. 14. ajtó.

Dr. Tamasdán István

egyetemes orvostudor, speciálista-fogorvos.

Rendel: D. e. 8—12-ig. D. u. 3—6-ig.

Lakik: Vármegyeházzal szemben

(Fischer Eliz-palota)

II-ik kapu, Batthyány-utcai rész.

Rendeléseit szept. 1-ével megkezdi. Mérsékelt árak.

Egyéves önkéntesek

legújabb előírás szerint, legjobban és legolcsóbban felszereltetnek

Kolarits Nándor

első és legnagyobb délmagy. egyenruházati intézetében Temesvár-Belváros, Mercy-utca 10 szám. Árjegyzék és költségvetéssel szivesen szolgálók. Kivánatra a megrendelés felvételére képviselőmet is küldöm.

Legszolidabb kiszolgálásért cégem régi jó hírneve kezkeskedik. Interurbán telefon 240. sz. 2072

Dr. Halász miskolci szakorvos

SANITOL

száj- és fogápoló szerel

Minden eddig létezőnél tökélesebb és megbízhatóbb szerek,

melyek a legújabban megállapított tudományos és klinikai vizsgálatok alapján egyedül sikeres és helyesnek talált alapelvek szerint készülnek. Használati utasítás szerint eljárva, a fogakat megvédik a romlástól. Végtelen kellemes szájíz. Ideálisan tiszta száj és fogak. 2724

Megfizethetetlen előnyük,

hogy rendszeres használatuk mellett megvéd a heveny fertőző betegségektől (vörheny, kanyaró, to. okgyík stb.) és azért gyermekek részére már ez okból is különösen alkalmas a használatuk. Ideális szép és jó fogkefék. Kaphatók használati utasítással:

Vojtek és Weisz droguériájában, Aradon

Nagy üveg szájvíz 2 korona, kis üveg 1 korona 20 fillér. Fogkefe 1 korona. Fogkefe 1 korona 40 fillér.

STANTON

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bőr- és dús lithion-tartalmú ásványvíz.

Kiváló vegyi összetételük következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknel, eszios bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatószék: Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 22.

Külföldi kérésre: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dőr Gusztáv, a váresházba szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268 Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

Molyhalál!

Legjobb hatású szer

MOLYOK

és azok petéinek biztos kiirtására.

Egy üveg ára $\frac{2}{10}$ literes 1 kor. 20 fillér.
 $\frac{1}{2}$ literes 2 korona 20 fillér, 1 liter 4 kor.

RADICAL

molypusztító poralakban,

elismert kitűnő hatású erős roványa-keverék
—20, —50 és 1 koronás dobozokban,
továbbá terpentinszesz, kámfor, naftalin, zuzott
bors, lavendula, virág patchouli levél, bagaria-
papír, stb.

Poloska irtásra

„Radical” poloskairtó folyadék (igen erős
hatású és nem maró),

egy üveg ára 60 fillér.

Erősített dalmát rovarpor
—30, —50 és 80 filléres dobozokban és kimérve

Padlófényesítésre

és Beeresztésre

Kemény padlóra (parquettákra) Dr.
Friedländer-féle francia takarékos padlópaszta 1 kis
doboz 90 fill., 1 nagy doboz 1 korona 70 fillér.

Puha és keményfa padlóra egy.
aránt Dr. Friedländer-féle főzött viasz 1 doboz
 $2\frac{1}{2}$ liter meleg vízben oldandó fel, 1 kor. 20
fill., kimérve 1 kiló 2 korona. Továbbá Paraffin,
Ceresin fehér és sárga viasz, hamuzsír stb.

Ruha-, cipő- és fémtisztító-

szerek, padló-kefék és mázólc-ecsetek, szivacsok
szivacs-hálók, mosdó-keztük és mosdó-ruhák

legjobb és legolcsóbb

bevásárlási forrása

811

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 456. szám.

Ingusz I. és Fia

Andrássy-tér 16. s Weitzer J.-u.

Uj tankönyveinket előre
kötöttük be és ezáltal vevő-
inket megkíméltük a kötéssel
járó fáradság és időveszte-
ségtől.

Antiquar

iskolakönyvek

hatósági orvosi fel-
ügyelet alatt **fer-
tőtlenítve.** —

UJ

iskolakönyvek

az összes hely-
beli tanintézetek
— részére. —

Nagy raktár

mindkét üzletünkben

Ingusz I. és Fia

könyv- és papirkereskedése.

Iskolaszerekért az országos
tanszerkiállításon kitüntetve

Krausz Paulin

könyv- és papirkereskedése

Atzél Péter-u. Színház-épület.

Uj és használt

tan-könyvek

az összes aradi tanintéze-
tek részére. Minden tan-
könyv használhatóságáért
szavatolok. ::::

Elsőrendű

tan- és írószerek

legnagyobb készlete.

Író- és rajzszerkek,

Festékek, Rajz-tömbök,

Körzők,

Vonalzók,

Iskolatáskák

Könyv-szijjak,

Ténta-tartók stb.

Előjegyzések tankönyvekre elfogadtattak.
Legfigyelmesebb kiszolgálás.

Fiatal segéd és üzleti elárusító leányok
felvételnek.

A szépség ápolása

a meleg évadban!

6671

Különösen fontos!

A Corsini-féle

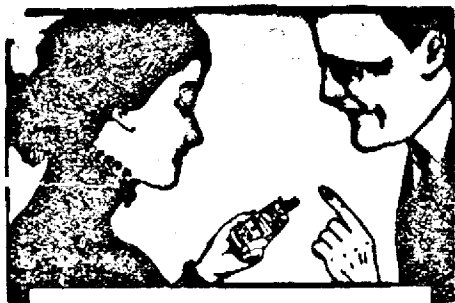
„Eau de Florence“

Raktár: Hanzu Nester drogeria, Arad.

Kapható minden e szakmába vágó üzletekben. The Corsini Parfumerie Company, Barden & Comp. Wien VI. Stumpergasse 47

Különösen fontos!

Itten is mint egyedüli pipereszert bizonyult. Mint szépségápoló-szer a bőr szépítésén kívül a szerezetre is igen jó hatással bír, mert a legnagyobb forróságban is elmulaszt és meggátol minden izzadásgépződést és tisztítja a porusokat. Használata emellett nagyon egyszerű: egy pár cseppet a zsebkendőre csopentva a bőrt gyöngén bedörzsöljük. A mosás, valamint a fürdő-vízben is nagyon kellemes.

Part-utca 4. számú

ház,

2 szobás lakás, nagy műhely és mellékhelyiségek szabad kézből eladó, esetleg kiadó.

1501 Bővebbet ugyanott.

Ablakredőnyök!

Valódi önműködő amerikai ablakredőnyök gyári raktára, valamint damast és pálcika redők dus választékban kaphatók legjutányosabb árak mellett. Kívánatra ajánlat és mintával készséggel szolgálunk, 1488

Zimmermann Ignác

norinbergi, diszmul, férdivat és játékküzlote Arad, Szabadságtér 21. (Lengyel-ház.)

Legfinomabb impregnált női havi kötők

tuczatonként 1 korona
80 egyszerű övek 90 fillér és Tricot övek 3 korona 20 fillérért kaphatók

Földes Kelemen
gyógyszertárban
Aradon, Deák Ferenc-utca II szám.
881

MINDENÜTT KAPHATÓ!

JOLJAR
HA VALÓDI
PALMA KAUCSUK
SAROK
VAN CIPŐJÉN

ROSSZULJAR
KORRUM GYÖTLE
VEDJEGYRE
KÉZSÉK KIPROBÁLNI!

6783

Brünni szövetek

uri ruhák elkészítésére a legolcsóbb gyári áron kaphatók:

ETZLER és DOSTAL cégnél
BRÜNN 41. 6641

A tanítói szövetség és az Állami tisztviselők egyesületének szállítja. Ha direkt a gyárból veszi a fogyasztó ezen szükségletét, sok pénzt takaríthat meg. Mindig új, modern szövetek, 3 koronától felfelé. A legkisebb méretet is küldjük.

Dus minta választék meglepetésre bérmentve küldeték.

Házi mosószappanok

pipereszappanok, illatszerek, stearin és templom-gyertyák

egyszintén mindenféle mosócsikkek legolcsóbban beszerezhetők

Lorenz Károly

szappangyárosnál 2044

Arad, Forray-utca.

Gőzmívelés

Nagyobb területek szántását kétségrendszerű 20 névleges lóerejű új gőzekéjével, épügy mélyrigolozásokat szőlő, spárga stb. telepítésekhez előhántós gőzrigolékével igen kedvező feltételek mellett elvállal **Ortutay Gyula** bélamajori gazdasága Mezőkovácsháza (Csanád-m.)

1713

Varga János

kész butoráru üzletét Deák Ferenc-utca 30. sz. alól

Atzél Péter-u. 3. sz. alá

(az udvarban a II-ik kapu alatt) helyezte át.

Rendeléseket elfogad ugy asztalos, mint kárpitos szakmában legjutányosabb árak mellett.

Új női-kalap divatterem!

Van szerencsém az uri hölgyközönséget és igen tisztelt ismerőseimet értesíteni, hogy Arad, Deák Ferenc-utca 2. sz. n. (Sebessy-ház)

női kalap-divattermet

nyitottam, hol is dus választéku raktárt tartok legújabb divatu **Seni** bécsi és párisi eelyem, bársony és átmeneti eredeti modell kalapokban legjutányosabb árak mellett.

Gyászkalapok és átalakításokat izlésesen 24 óra alatt elkészíték.

Főelvem: szölld és figyelmes kiszolgálással igen tisztelt vevőim minden igényét mindenkor legjobban kielégíteni.

Szíves pártfogást kér kitünő tisztelettel

3304

Weisz Róza.

Modern lakások és üzlethelyiségek

Köruton épülő új házban

november elsejére kiadók.

Bővebbet STEINER JÓZSEF műépítész irodájában Szent László-u. 7. szám. 3258

A legjobb fém-tisztítószer

Fogyasztás évente 60 millió doboz.

Mindenütt kapható

6805-I.

Szenzáció!

Férfi- és női bőrkeztyü 66 kr.

Nagy választék fiu tehörneműekben. Arverésen vett iskola táskák kaphatók. Állandóan párti áruk raktáron.

Amerikai Versenybazár Arad Weitzer János-u. 13

Elegáns férfi öltönyöket jutányos árban készít: **Erdős Ignác** Aradon, Ferray-utca, (Gróf Kunya) palota
uri-szabó 2011

Ami jó, az olcsó!!

Leányok és fiúk részére

Intézeti fehérneműk és kelengyék a legjobb minőségben és legjutányosabb árban kaphatók

1371

Singer Sándor divatáruházában **ARAD**

az ujonnan épült Arad-Csanádi Takarékpénztári palotában

József főherceg-ut 3. (A Kossuth-szoborral szemben)

Használjon Nagysád Földes-féle

Margit-Cremet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc széplő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett.

— ARA 1 KORONA. —

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Földes Kelemen laboratóriuma

ARADON.

261

Kellemes ajándék

Alcohol mentes illatszerek.

Üvege 2 korona 50 fillér.

A zárt szoba levegőjének felfrissítésére legjobb a **fenyő-illat.**

A fenyő erdő illatát hűen visszaadja. 1 üveg 1 kor. 20 f.

Az arc szépségét előmozdítjuk, a bőrt üdév, bársonysimává tesszük **Rozsnyay**

„Szeráj arkenőese“

használatával. Egy kis tégely 70 fillér, nagy tégely 1 K. 20 f.

Kitűnő minőségű fehér asztali bor.

Literje 60 fillér.

Pompás ménesvidéki vörös asztali bor.

Literje 1 korona 20 fillér.

Kapható

Rozsnyay Mátyás

szegyhelyi áruházban

Arad, Szabadság-tér.

Eisele János Koronás Áruháza

Aradon, Ferray-utca (Gróf Nádasdy-palota.)

Legelőnyösebb bevásárlási forrás:

1 drb uri nyári Turista ing „Sephier“ 2 kor., 1 drb uri nyári Turista ing „Sephier“ ff. 3 kor., 1 drb uri nyári mellény öv 1 kor. és 2 kor.

Olcsó Hét Gyermekek, leány és férfi szalma kalapokban 1 kor., 2 kor. és 3 korona.

Ablak redő gyári raktára. Gyermekekocsi, utazási cikkek, nagy választékban ajánl

2485

kitűnő tisztelettel **Eisele János, Koronás Áruháza.**

Egyéves önkéntes uraknak legújabb előírás szerint legjobban és legolcsóbban készít felszereléseket

Karácsonyi Márton egyenruha szabó üzlete

Arad, Weitzer János-utca 8.

Szolid és tigyelmes kiszolgálás.

Telefon sz. 789. — — Telefon sz. 789

Lakás tisztítási vállalat

Elvállalok parkettás lakások tisztítását és tisztántartását. Ablak, esillár és kilincsek tisztítását. Téli ablakok felrakását. Szőnyegek porolását, irodák, cukrászdák és kávéházak tisztántartását. Tüzelőanyagok lakásba való szállítását. Vidéki munkák gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 3361

Maradok kiváló tisztelettel

Lovas Károly,

lakás és ablak tisztítási vállalkozó

Mihály-utca 86b. (Saját ház)

Alkalmi vételök és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legna
gyobb óra és ékszerraktára

Deutsch Izidor

írás és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-pala. a

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereáltetnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

Telefon 670—579.

Telefon 670—579.

Mielőtt tűzifaszükségletét

bárhol is beszerezné, kérjen tőlem árajánlatot, mert én nemcsak hogy a legolcsóbban adom a legjobb minőségű

TŰZIFÁT

hanem azt saját gőzfűrésszel (ölenként 1 forint) fel is vágatom. Azonkívül aprított fát házhoz szállítok. — Szives pártfogást kér

Novák Péter

Arad, Óvár-tér 10., a fahíd előtt és Teleky-utca 4. szám. 3148

Paradicsomot

— ajánl —

Faragó Gyula

konyhakertészete házhoz szállítja kilogrammonként 3 fillérért. 3672

Posta: **Arad-Gáj.**

Vidékre is bármely mennyiségben szállítok.

Szép, szebb, legszebb

lesz az a hölgy

a ki a világhírű Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CREMÉT

használja.

421

Varázsszerű gyorsan tüntet el **szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget** és mindennemű arctisztatlanságot.

Minden hölgy, a ki a csodacremet csak egyszer használja, elvan ragadtatva annak **kitűnő hatásától.**

Ára egy tégelynek 1 kor. Duppla tégely ára 2 kor.

Leikkameretlen emberek utánzásaitól óvakodjék. A bevásárlásnál csak „Hajós-féle ARADI IBOLYA-CREMÉT” tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD** gyógyszer-tárában Arad, Andrassy-tér 22. a megyeházzal szemben.

Továbbá: Földes Kelemen, Ring Lajos, Vojtek Kálmán urak gyógyszer-tárában, Vojtek és Weisz, Házsi Noé urak droguerájában. Petrozsény: Keszler Jakab uránál.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 68,

által a legkedvezőbb árak mellett ajánlatok:

Locomoblok és cséplőgépek, benzinnemű motoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóheracséplők, tisztító-résták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kévekötő-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmaszájtek, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecska-vágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egytemes aczélekek, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

6938

Képviselő és raktár; Magyar Ferenc urnál, Arad.

Telefon szám. 748.

Telefon szám. 748.

Vizvezeték és csatornázás

berendező műhely,

hol mindennemű csatornázást, fűrdőt, klosettet, szivattyút, ennek átalakítását, olcsón és pontosan eszközölöm helyben, mint vidéken. 24 évi tapasztalataim, **ugyszintén 14 évi aradi működésem** elég biztosíték tisztelt rendelőknek, hogy az elvállalt munkát szakszerűen és pontosan eszközölöm.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

MÓKOS MÁRTON,

3128

szerelő mester.

Petőfi-utca 4. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Zálogházból

kváltott arany, ezüst- és gyémánt-árakat vesz és elad **Farkas Streicher** Arad, Tökölly-tér 1. 2974

Furray-utca 2a. sz. alatt

földszinten egy különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. 3380

Kereskedelmi végzett

urileány irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 3380

Egy-két iskolás gyermek

felvétetik. Bővebbet ifj. Klein Mór könyvkereskedésében. 3373

Iskolai táskák

könyvszíjak, iskolai szerek, irkák, körzők, rajztáblák legjobb kivitelben kaphatók Ingusz I. és Fia könyv és papirkereskedésében Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 671

Első minőségű paulisi szőlő

— nagyobb mértékben — vehető özv. Ana Fizesannál Lippán, uri-utca 898. sz. 3369

Zárs-nőt keres

egy női-ruha varrónő. Leveletet a kiadóhivatalba kér „Társnő” címen. 3370

Kiadó:

Két utcai szoba mellékhelyiséggel vízvezetékekkel november 1-re. Üzlet azonnal Nagy Sándor-utca 5. sz. 3372

Iskolás leánykák

teljes ellátásra elfogadtatnak, hol elemi és polgári iskolai tantárgyakban, valamint zongora oktatásban részesülnek. Horovitz Samuné Petőfi-utca 10. I. emelet. 3371

English Lady

English lady, desires to give lessons evening at her residence or pupils. Miss Smith, Kazinczy-utca Arad. 3378

Egy párisi születésű

francia tanítónő, aki mindig felsőbb leányiskolában tanított, legelőkelőbb családoknál francia tanórákat ad jutányos áron. Cím a kiadóban. 3374

Krausz Paulin

könyv és papirkereskedése Atzél Péter-utca, Színház-épület. Ajánlja új és használt tankönyveit az összes iskolák számára. Elsőrendű tan- és írószerek legnagyobb készletét. Legfigyelmesebb kiszolgálás. 511

2 diák

vagy más fiatalember teljes ellátást nyerhet külön tiszta szobában, József főherceg-ut 1. a város-házával szemben. Bővebbet a ház-mesternél. 3382

Jobb házból való

iskolás gyermekeket elsőrendű ellátás és felügyelet mellett elfogad intelligens urinő Weitzer János-utca 3. sz. II. em. 2959

Abonenseket, iskolásflukat

telfes ellátásra elfogad Kohn Adolfné Petőfi-utca 6. sz. 3030

Egy tágas

4 lóra való istálló Illés-u. 101. sz. alatt kiadó október 1-re. Értekezhetni lehet ott vagy 5-ös számu fiakkeresnél. 3244

Sakatos tanulók

felvétetnek Stoll Bélánál Arad, Csernovits Péter-utca 23. 3280

Keresek

női alkalmazottat irodai és egyéb munkálatokra. Bonnet 4 éves leánykához. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3286

Üzlethelyiség

kiadó Deák F.-u. 40. szám, Vass szállodával szemben. 3335

Egy iskolás lányt

teljes ellátásra elfogadnék. oktatásban és zongora tanításban részesülne. Cím a kiadóban. 3336

A közeledő

izraelita ünnepekre az aradi izraelita templomban egy férfi és két női imaszék örök áron eladó. Bővebbet Róth József, szállítónál, Arad, Eötvös-utca 3. 3348

Francia nő,

kitűnő francia-német társalkodó, oktat kezdőket. Cimeket kérjük Keppich könyvkereskedésbe adni. 3338

Intelligens özvegy

tanárnő keres a következő iskola évre vidéki uri családból egy kis leánykát ellátásra. Cím a kiadóban. 3340

1-2 gyermeket

teljes ellátásra elfogad szeptemberben jobb család. Varjassy-utca 18. Ferencvárosi polgári iskola közelében. 3337

Kifutó tanulóleány

előkelő női-kalap Salonba fizetés-sel felvétetik. Krausz Jenő Nádasdy-palota I. emelet. 3382

Az Izt. fiulinternátumban

még két gyermek felvétetik. Szint-egy gyenge és bukott gyermekek két osztályt is végezhetnek. Arad, Chorin Áron-u. 1. sz. 3351

Balla Frigyes

polgári iskolai rajztanár magán festő-iskolája (Kápolna-utca 6. sz.) szeptember 5-én ismét megnyílik. Bővebbet ugyanott d. u. 2-4 óráig. 3320

Egy ügyes csomagoló leány

azonnal felvétetik Rozsnyay gyógyszer-tárban. 3358

Tankönyvek

(ujak és használtak) legnagyobb készlete. Minden iskolakönyv használatosságáért szavatolok. Pontos kiszolgálás vidékre is. Füzetek, körzők és egyéb tanszerek előírás szerint. 90.000 kötetes kölcsön-könyvtár és 80.000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. Kerpel Izsó könyvkereskedése Aradon. 525

Kereskedősegéd

kerestetik vidéki vegyeskereskedésbe azonnali belépésre. Román nyelv ismerete kívánatik. Ajánlatok „Vidék 50” jeligére a kiadóhivatalba kéreik. 2938

Kossuth-utca 40. szám alatt

ujjonnan épülő házban modern lakások kiadók november 1-re. Bővebbet Matuschek J. és Fia üzletében. 3104

Boroshordók

100-tól 800 liter űrtartalommal teljesen jókarban eladók egyenként is. Nádor-utca, sörraktár. 3272

Egy két szobás lakás

üres vagy butorozott, kerestetik. Cím a kiadóban. 3261

Kész kerekeket

7-8-9 kor., hajlitott löcsöket kor 1.20-1.40, és mindenféle kocsi-alkatrészeket jutányosan szállít Geiszl jármű- és faáru-gyár Miksa-utca 2-3. 2504

4 magyar hold szőlő

Gyórokon, a motor megálló közelében, szép termés rajta, új kolnával és az összes új kellékekkel más vállalat miatt azonnal eladó. Cím Titizer András Arad-Gáj, gőzmalom tulajdonos. 3018

Ka cigarettázik

használjon Progress szivarkahüvelyt, 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 240. Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

Eladó szőlő!

Paulison az állomás közelében 3 kat. hold szép fekvéssel elsőrendű faj, bor és csemege szőlő kolna, pince és hordókkal együtt, terméssel vagy anélkül is

eladó.

Bővebbet Zabán János lisztkereskedőnél Boros Béni-tér 9. 3288

Eladó

szabad kézből előnyös feltételek mellett

Paulison (Aradmegye) a hegység legszebb helyén egy

ház-hely.

Bogdán Adorján és Dr. Csurgay József özvegyének házaik között.

Bővebbet Dr. Csurgay József özvegyénél. 3381.

Aradi Nyári Színház.

1910. szeptember hó 1, 2, 3. és 4-én.

MISS FREGOLIA

a világon egyedül létező amerikai női átváltozó művésznő

műsora:

Tenorista ... Sopranista ... Bassista ... Miss Fregolia

Villámpincér a 3350

Kozmopolita kávéházban.

Énekes behózat 1. felvonásban. — SZEMÉLYEK:

Biel, pincér
Mstr. Braun, Gentleman
Fifi, francia soubrett
Arthusa, csilagvizsgáló tanár
Mábec, amerikai tanár
Macaroni, olasz utcai zenész
Miss Braun, féltékeny karnó
Rendő

Zeneszerzők:

Verdi
Offenbach
Wagner
Sousa
List
Sbppé
?

Fregolia

Egy rendezvous következményei.

Házasságtörési dráma. Személyek.

Mr. Blanch, férj
Miss Blanch, neje
Jean, sürgönyhordó
Charly, udvarló

Miss Fregolia

A n. é. közönség kéri a műsoron nem jelzett átváltozások alkalmazásával a harisnya és cipőket is megfigyelni.

Vasárnap két előadás. délután 4 órakor mérsékelt helyárral és este 8 és fél órakor rendez helyárral.

Telefon szám 765.

Telefon szám 765.

A beiratáshoz kiemelendő gyermek cipők, leány, fiu cipők. Fiu ingek óriási választékban.

Róna Jenő cipő-, fehérnemű- és uridivat-üzlete
Arad, Andrassy-tér 17. (Reinhart-ház.)

Nagy választék női- és férfi cipőkben. — **Uri fehérnemű** kelengye készen és mérték szerint randelve. — **Elsőrendű gallérok, mansetták.** — **Nyakkendő különlegességek.** — Legjobb minőségű **bőrkecstyük.** — **Tartós harisnyák.** 2001 **Szabott árak.**

Hol szerezzük be ernyő és fűző szükségleteinket?

A temesvári ernyőgyár raktárában

Arad, Andrassy-tér 20. szám.

„ Megbízható, szolid, olcsó árak mellett. „

Pontosan és gyorsan készítenek ernyő áthuzatokat és javításokat.

Varga D. Dani.

2254

INGYEN!

Javítom a nálam vásárolt cipőket!

Cipő, kalap, uri divat cikkeket

Korányinál

Szabadság-tér 3. szám,
(volt Winternitz-féle helyiség)

veszünk a legjobban és legolcsóbban.

Kizárólagos lerakata a híres **Moskovits-féle Anatomiai cipőknek.** Számítalan előnye: versenykülső árak. Nem veszti a formáját. Ruganyos járás. Kellemes viselet. Fájos lábaknál nélkülözhetetlen. **Megszünteti a lábizzadást! Győződjék meg!** 3307

Saját érdekében nézze meg kirakataimat!!

Faeladási hirdetmény.

Az aradvármegyei Acsuva községbeli (nagyhalmágyi járás) volt urbéres közös birtokosok tulajdonát képező, Acsuva község határán három különálló részletben, de egy völgyben fekvő ma egy 1172.0 kat. hold kiterjedésű erdőbirtoknak 4692 m³-ra becsült tölgy, 186.262 m³-t tevő bükk (kis részben cser, gertyán, éger) fakészlete az 1910. évi szeptember 21-én délelőtt 11 órakor kezdődőleg, az acsuvai gör. kel. iskola helyiségében megtartandó írásbeli zárt ajánlatok benyújtásával egybekötött nyilvános árverésen el fog adatni.

A kikiáltási ár, melyen alól az eladás meg nem történhetik, 303.163 (háromszázháromezeregy százhatvanhárom) korona mint hivatalosan megállapított becsár.)

A bánatpénz 30.316 (harmincezerháromszáz tizenhat) korona.

A kellően leragasztott és a már jelzett összegű bánatpénzzel (készpénzben, vagy óvadékképes névértékben számított magyar értékpapirban) ellátott zárt ajánlatok az árverést megelőzőleg nyújtandók be az árverelő bizottság elnökéhez; az árverés napját megelőzőleg postán megküldhetőek „dr. Popa György ügyvéd Buttyin, (Aradmegye)” címen.

A most megnevezett ügyvéd címére beadott ajánlatok tórtékára ráírandó: „Ajánlat az acsuvai erdőre.”

Utó- és kellően fel nem szerelt ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak.

A részletes árverési és szerződési feltételek az acsuvai gör. kel. iskolánál, az aradi m. kir. állami erdőhivatalnál és dr. Popa György buttyini ügyvédi irodájában tekinthetők meg s a két utóbbi által kívánatra megküldetnek.

Az árverés napján délelőtt 9 óra 26 perckor az acsucai vasúti állomásra Arad felől érkező venni szándékozókát kocsik várják.

3378

Urbéres elnök.

Értesítés.

2897

Van szerencsém a n. é. vásárló közönséget értesíteni, hogy

férfi és gyermek ruhaüzletemet

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító

József főherceg-ut 3. sz. alá

(Csanádi takarékpálytába, Kossuth-szoborral szembe)

helyeztem át.

Teljes tisztelettel:

BRAUN MIKSA ut.

férfi-, fiu- és leányka-
ruhatelepe

A R A D O N.

3193